

Dadermoord gepakt Digitaal speuren

De dader van de moord op de linkse activist Louis Sévéke is in Spanje opgepakt en kende het slachtoffer uit de krakerswereld. De moordenaar kon ingerekend worden door internationaal digitaal spuurwerk.

.. 05 ..

Hiphop Nederland gaat boeten

MC Cilvaringz rapt op zijn debuutalbum niet over ho's en bitches, maar over politiek en religie. Terroristen begrijpt hij, maar rechtvaardig vindt hij aanslagen niet. Hij is overtuigd: 'Nederland gaat ook nog boeten.'

.. 14 ..

Baanwielrennen Fietsende vrouwen

In de mannenwereld van het baanwielrennen willen twee stoere vrouwen op het WK aantonen dat ook zij hard kunnen fietsen. Acht stellingen voor het gouden teamsprintduo in wording: Yvonne Hijgenaar en Willy Kanis.

.. 19 ..

Onderzoek Overheden potten op

91.900.000.000 euro in reserve

Geld wordt niet gebruikt waarvoor het is bedoeld

De collectieve sector heeft enorme financiële reserves. Bij zelfstandig van overheidsdiensten worden meteen reservepotjes aangelegd. Vraag is of het slim is zo veel dood geld te hebben.

Marcia Nieuwenhuis
DEN HAAG

Overheden, (semi-) publieke instellingen en private instellingen op afstand van de overheid beschikken over financiële reserves van bijna 100 miljard euro. Dat blijkt uit een onderzoek van *De Pers* naar de reserves van de rijksoverheid, provincies, gemeenten, het onderwijs, de zorg en de volkshuisvesting. De reserves staan vaak doelloos op de bank en zijn veel groter dan nodig.

Het geld wordt niet gebruikt waarvoor het is bedoeld: investerin-

gen in bijvoorbeeld woningen, zorg en onderwijs.

De rijksoverheid heeft voor 24 miljard euro aandelen in bedrijven. Dat is tenminste de boekwaarde: de marktwaarde ligt veel hoger. De goudreserve van de Nederlandsche Bank is 10 miljard euro waard. Gemeenten en provincies hebben gezamenlijk ruim 13 miljard aan stille reserves. Bijna 10 miljard hiervan zit in het bezit van aandelen in energiebedrijven, de rest onder meer in vervoers-, en waterbedrijven.

Verder liggen vele tientallen miljarden vast in semi-publieke en geprivatiseerde instellingen. Publieke gelden voor de zorg, het onderwijs en de volkshuisvesting komen steeds vaker in allerlei reservepotjes terecht, zo blijkt uit de inventarisatie.

Zorgorganisaties hebben een reserve van ruim 2 miljard. Het voort-

gezet onderwijs 1,5 miljard, beroeps- onderwijs en volwasseneneducatie 1,9 miljard en het hoger beroepsonderwijs nog eens 0,9 miljard, samen 4,3 miljard. Volkshuisvesting spant de kroon. De privatiseringsronde van woningcorporaties in 1994 heeft een economisch merkwaardig fenomeen opgeleverd: een collectief vermogen van bijna 300 miljard euro in woningen staat nu op afstand van de overheid.

Daarnaast beschikken de corporaties nog over aanzienlijke financiële buffers. Volgens de toezichthouder van de woningsector, het Centraal Fonds Volkshuisvesting, zouden de corporaties 14 miljard vrij kunnen besteden. Hoogleraar financiële economie Kees Koedijk van de Erasmus Universiteit schat dat bedrag zelfs op 20 tot 25 miljard euro.

.. 04 ..

Media Het gaat lekker met 2waytraffic

Geen zorgen over winst belpelletjes

Eric Smit
AMSTERDAM

Het Hilversumse bedrijf 2waytraffic ervaart sinds de negatieve publiciteit rond belpelletjes een substantiële terugval van de inkomsten. Over het afgelopen jaar noteerde het bedrijf niettemin explosieve groei cijfers.

Het jaarverslag van 2waytraffic maakt melding van het feit dat de inkomsten uit call-tv in België en Nederland zijn gedaald. Hoeveel de daling precies is wil 2waytraffic-topman Kees Abrahams niet zeggen, wel dat deze 'behoorlijk' is.

Zorgen maakt hij zich niet over deze ontwikkeling. 'De ervaring leert dat na een mindere periode het aantal belletjes van kijkers weer zal toenemen. Daarnaast zijn we ook minder afhankelijk geworden van deze vorm van interactieve televisie. Vorig jaar bestond de omzet nog voor de helft uit die van bellen, komend jaar zal dat door de sterke uitbreiding van het aanbod aan formats, minder dan 20 procent zijn.'

In 2006 groeide de omzet van de ontwikkelaar en exploitant van inter-

actieve televisieformats met meer dan 500 procent naar 30 miljoen euro. De winst voor belastingen steeg met bijna 700 procent naar 4,4 miljoen euro. Een resultaat waar Abrahams 'trots' op is. 'Zeker omdat het voor het grootste deel organische groei is.'

Het afgelopen jaar stond voor 2waytraffic in het teken van de beursgang in Londen en een serie overnames. De belangrijkste acquisitie werd eind vorig jaar gedaan toen de wereldwijde rechten van het format *Who Wants to be a Millionaire* werden gekocht. De jaarcijfers van 2006 herbergen voor een klein deel, tien werkdagen, de resultaten van het succesvolle televisieformat. Goed voor een bijdrage aan de omzet van 1,5 miljoen euro. De analist van de Londense zakenbank Investec denkt dat de omzet van 2waytraffic in 2007 naar 95 miljoen euro zal groeien en de operationele winst naar 35 miljoen euro. Abrahams: 'We zijn een serieus bedrijf aan het worden dat meespeelt in de ereditie van de internationale business van interactieve televisieformats.' ●

Arabische leiders in topverleg

Redactie buitenland
AMSTERDAM

Arabische leiders zijn gisteren bij elkaar gekomen voor de eerste dag van een top van de Arabische Liga in Riad, de hoofdstad van Saoedi-Arabië. Een van de belangrijkste onderwerpen op de agenda is een Saoedisch vredesinitiatief voor het Palestijns-Israëliësch conflict. Ook secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Ban Ki Moon, was bij de opening van de top aanwezig. Journalisten worden ver weg van alle staatshoofden gehouden en kunnen de top maar mondjesmaat volgen. Esmeralda van Boon maakte een reportage.

.. 07 ..

DE WERELD VOLGENS KOSTER + JOJANNEKE

**DONDERDAG
INTERVIEW**

Eigen optredens in mei
Je moet niet zingen alsof je
voorleest uit de krant'

'Twentse nuchterheid heeft me ver gebracht'

Zangeres Ilse DeLange (29)-eigenlijk Ise de Lange- is nog steeds een nuchtere doordouwer met een Tukkers accent. 'Ik had het nodig met mijn kop tegen de muur te lopen.'

Mogen wij u de Twentse Madonna noemen?

'Mensen die iets van akkoorden weten, zullen op mijn nieuwste album *The Great Escape* - inmiddels goud - absoluut Madonna terughoren. Ik heb het nu ook als ik haar liedjes op de radio hoor: hé, dat ken ik. Ik heb het album geschreven en gecomponeerd met de Amerikaanse producer Patrick Leonard. Madonna werkt al twintig jaar met hem.'

Evenals Elton John en Rod Stewart. Een moeilijk te benaderen persoon, mag men aannemen. U heeft dans voor zijn huis in LA gekampeerd?

'Ik heb tijdens mijn carrière een goed pad uitgestippeld, waardoor ik met de juiste mensen in contact kwam. Patrick had eerst zoiets van: wat moet dat mens van me? Maar mijn eerdere producer Bruce Gaitsch had samen met hem en Madonna het hitnummer *Isla Bonita* geschreven. Daarom was hij wel bereid me te ontmoeten. Een droom.'

Maar vlak daarna stond u op straat.

'Ja, mijn leven kent enkele scherpe wendingen. In euforische staat kreeg ik de brief van Warner dat ze hun Nederlandse tak gingen opheffen. Gelukkig had ik kunnen laten zien dat er platen worden verkocht van Ilse de Lange. De telefoon ging vrijwel meteen. En ik dacht: misschien is het toch ook wel goed zo, efftjes een frisse wind door alles.'

Die Almelose nuchterheid lijkt het goed in de showbizz. Zie ook Daphne Bunschoek.

'Ik ben daarom nooit naar de Randstad verhuisd. Ik heb het gevoel dat

'Ik wil nog steeds in het buitenland doorbreken' AD NUIS/HH

ik in het oosten van het land meer mezelf kan zijn. In deze wereld kom je vaak genoeg terecht in situaties waarin je je opgelaten voelt, tussen van die opgeprikte mensen. Daar kan ik dan in mezelf heel hard om lachen. Ik denk dat mijn Twentse nuchterheid mij daarin enorm bijstaat. Het heeft me ver gebracht, maar het heeft ook zijn keerzijde. Als mensen na afloop van een optreden een biertje staan te drinken, zit ik op de snelweg terug naar Arnhem. Van huis uit heb ik meegekregen dat ik vroeg moet op-

staan. Anders voel ik me schuldig.'

Volgende week geeft u voor het eerst in uw carrière twee eigen concerten in de Heineken Music Hall.

'Ik ben enorm zenuwachtig. Maar dat is ook wel gezond. Het geeft aan dat je het heel erg goed wil doen. Het is te gek dat *The Great Escape*, toch al halverwege 2006 uitgekomen, zo'n lange levensduur heeft. Het nummer *I love you*, is nu de titelsong van het toneelstuk *Steel Magnolias* met Renée Soutendijk, Karin Bloemen en Nelly

Frijda dat zondag in première ging. Ik hoop dat uit de optredens volgen de week meer voortkomt, ik ben toch een persoonlijkheid waar veel ambitie in zit. Ik woon in Arnhem, dus het Gelredome zou lekker handig zijn.'

In de Amsterdamse poptempel Paradiso heeft u een tijd geleden een optreden moeten afbreken. Heeft dat u plankenkoorts bezorgd?

'Ik stond daar en dacht: o, dan komt dat liedje nog, met die uithaal, ik denk niet dat ik dat ga halen. Tot dat moment was zingen voor mij iets vanzelfsprekends, een stem was iets wat er altijd was. Nu niet meer, dat is wel eens beangstigend. Ik stond daarna ineens open voor zangles. Dat vond ik eerst altijd zo'n onzin. Ik had wat zware tegenvallers gehad, de emmer liep over. Ik had het nodig om met mijn kop tegen de muur te lopen om meer *go with the flow* te kunnen worden. Maar waarom gebeurt mij dat nou net in Paradiso en niet in Klazinaveen?'

Sindsdien is Ilse niet meer stuk te krijgen?

'Ik ben over het algemeen wel een positief ingesteld mens. Vallen, opstaan en terugkijken heeft me ook van alles gebracht. Dat is alleen maar gezond op lange termijn. Ik ben niet zo het type van heel verbitterd en gefrustreerd zijn. Ik kan niet goed tegen stilstaan, daar word ik zwaarmoedig van. *The Great Escape* slaat daar op terug. Ik ben ontsnapt aan hokjesgeest en routine.'

En we lezen dat u toe bent aan kinderen krijgen met uw vriend en drummer Bart Vergoossen.

'Ik weet niet waarom iedereen daar ineens over begint, misschien omdat ik dit jaar dertig word.'

U bent nogal een muzikale woelwater. Is de poppy weg die u nu bent ingeslagen een slim doordachte zet geweest?

'Dat Marco Borsato me heeft gevraagd om op te treden bij zijn concert *Symphonica In Rosso*, komt omdat hij dankzij mijn nieuwe plaat een heel andere kant van me heeft gezien. Ik ben altijd verbonden geweest met country, maar dat is in Nederland zacht gezegd niet zo'n hip genre. Ik had niet de behoefte *World of Hurt*, mijn eerste plaat met best wat country-accnten,

deel twee, drie en vier te maken. Al was het een groot succes. Ik zoek graag contrasten op in muziek. Als ik het gevoel heb dat iets te lang duurt, word ik onrustig.'

Bent u een filosoof?

'Toch wel een beetje. Ik houd van tekst, beeldspraak. *Lyrics* waar nog iets over te raden valt. Diepgang. Je moet de mensen toch iets meegeven.'

Op dat punt scheidt het muzikale vijf zich van het koren?

'Je hebt ook muzikanten die zingen alsof ze iets voorlezen uit de krant. Maar types zoals Gerard Joling kan ik weer heel erg waarderen. Ik vind het mooi om te zien hoe hij het naar zijn zin heeft. Er zijn artiesten - ik zal geen namen noemen - die altijd zo ontzettend waar doen. Dan denk ik ook wel: pfff, het is maar muziek, laat Gerard maar weer voorbijkomen.'

Jantje Smit of Ali B?

'Niet direct muziek die in de lijn van mijn smaak valt. Maar ik vind het Nederlandse muziek aanbod op dit moment heel boeiend, divers. Als er maar passie in zit.'

U bent een stuk behendiger in het leggen van buitenlandse contacten dan uw Nederlandse collega's. Is de Nederlandse muziekindustrie te navestaarderig?

'Je moet er achteraan, je moet kenbaar maken wat je wilt. Ik ben nu een paar keer in Londen geweest bij een producer die onder andere James Morrison onder zijn vleugels heeft. Die man wist dat ik nog steeds de ambitie heb in het buitenland door te breken.'

Amerika blijft lonken.

'Niet voor niks blijf ik daar naar toe reizen. Het is één keer mislukt daar, maar ik heb het nog niet opgegeven. We blijven proberen. Zul je zien dat het tegenvalt als het me lukt. Dat ik dan denk: 'o jéé, had ik het maar nooit gedaan.' O. Zie je? Daar ga ik weer. Als oosterling associeer je ambitie al gauw met arrogantie. Ik probeer nu te denken: ik kom toch wel weer terug op de grond, ik mag er zijn, het is goed wat ik doe. Ik mag best een beetje zweven.' ●

**TOMMY
WIERINGA**

Belediging

De laatste gast die arriveerde voor het etentje, was een meisje aan wie alles blonk: de in elkaar gevlochten gouden C's op haar handtas, de zilveren Dolce & Gabbana-hoesjes rond haar telefoons (3) en ten slotte haar gebit, of eigenlijk het sieraadwerk rond haar gebit. Ze was van gemengd Algerijns-Saoedi-Arabische afkomst, ze sprak Frans en Engels. Er waren nu zes mensen verzameld in de bovenwoning in Brussel. De gastheer was dronken, zijn huisgenoot - de Nederlandse journa-

list A. - was ook dronken, ik vroeg me af wie van de twee nog zou kunnen koken. Dat bleek ik te zijn, maar gelukkig was het niet erg moeilijk, alles paste in een roestige wok. In de woonkamer kreeg de avond een eigen, geladen dynamiek - de journalist A. had het voorzien op het Arabische meisje, hun conversatie was provocatief en lacherig. Het gesprek raspte langs alle zenuwknopen van het leven in de gemengde samenleving, ik hoorde varkensvlees, hypocrisie, Theo van Gogh en geschoren schaaamhaar.

'Jij hebt niks met mijn schaaamhaar te maken', zei het meisje opeens fel, je hoorde dat de lacherigheid er nu wel een beetje af was. Journalist A. blafte iets terug over haar gebrek aan ervaring met Europese mannen, ik riep vanuit de keuken 'weet er iemand een mop', maar te laat, het meisje greep haar telefoons, smet ze in haar tas en daverde het huis uit. De gastheer rende er achteraan, maar keerde even later onverrichter zake terug. Hij zei tegen journalist A.: 'Je hebt haar erg beledigd. Ze zei dat je je leven niet meer zeker bent in Brussel.'

De volgende dag wordt de bedreiging uitgebreid: het meisje zegt telefonisch dat ook wij zullen worden gedood, de

gastheer omdat hij niet heeft ingegrepen en ik omdat ik een cultureel-antropologisch grapje heb gemaakt over de nieuw-rijke symbolen waarmee ze zich behing. Wij zijn de vazalstaten van journalist A., haar neven zullen het zwaar zijn waarmee de belediging wordt gewroken. Ik herinner me een zin, ik denk van Schopenhauer: Wat is een belediging anders dan iemand aan het twijfelen brengen over de hoge dunk die hij van zichzelf heeft? Een goed begin van een definitie. Een belediging is ook: iemand bevestigen in de lage dunk die hij van zichzelf heeft. Veel is daar niet voor nodig, wijzen is genoeg. ●

Nachtegaal in Gouden Kooi

Natasia, de veelbesproken bewoonster van de Gouden Kooi, heeft samen met haar dochtertje een single opgenomen.

James Blunt weer vrijgezel

Vrouwelijke James Blunt-fans opgelet: de zanger is weer vrijgezel. Na een relatie van een jaar met model Petra Nemcova is hij weer beschikbaar.

Rapper Black Eyed Peas gearresteerd

Taboo, de rapper uit de hiphopgroep Black Eyed Peas, is gearresteerd voor het rijden onder invloed. De politie rekende hem in nadat hij zijn auto total loss had gereden in de buurt van Los Angeles.

Taxi's Lancering nieuw landelijk telefoonnummer

Omstreden taxibaas zit nog zonder chauffeurs

Dick Grijpink is nog maar mondjesmaat begonnen met ronselen. HOLLANDE HOOGTE

Geen enkel groot taxibedrijf verleent voorsnog medewerking aan het Nationaal Taxinumnummer, dat de voormalige Amsterdamse taxibaas Dick Grijpink vandaag lanceert.

Marcel van Engelen

AMSTERDAM
•••

Via het nieuwe nummer zou in heel Nederland binnen tien minuten een taxi klaar moeten staan, maar slechts 'honderd chauffeurs' zijn aangesloten, geeft Grijpink toe.

De grote taxicentrales in Amsterdam, Den Haag en Utrecht willen niet meedoen, de Rotterdamse centrale zegt nog niet te zijn benaderd en ook elders in het land hebben zich nauwelijks bedrijven aangemeld. De chauffeurs die wel zijn aangesloten zijn volgens Grijpink vooral actief in de regio Amsterdam. 'We zijn nog maar mondjesmaat begonnen met ronselen', zegt hij. 'Binnenkort stroomt het vol.'

Grijpink werd in juli vorig jaar uit zijn functie gezet door de Ondernemingskamer van het Gerechtshof, nadat meer dan tweehonderd chauffeurs van de Amsterdamse taxicentrale TCA hadden geklaagd over wanbeleid. Het Openbaar Ministerie probeert hem daarnaast al meer dan zes jaar voor de rechter te krijgen, onder meer voor deelname aan een criminele organisatie. Het onderzoek sleept zich nog altijd voort.

Volgens Duco Douwstra, bestuursvoorzitter van de Utrechtse taxicentrale, speelt het bedenkelijke imago van Grijpink geen rol bij de introductie van zijn nieuwe landelijke telefoonnummer. 'Iedereen die ik spreek vindt hem nog altijd een aardige man. En taxichauffeurs willen geld verdienen, is het niet linksom dan rechtsom.'

Maar Douwstra ziet taxichauffeurs niet steeds een sms'je sturen naar het nieuwe bedrijf van Grijpink. Dat is nodig om te weten waar de chauffeurs zijn, waarna ze ingeschakeld kunnen worden als een klant een taxi wil. Bovendien weten klanten taxibedrijven nu al goed te vinden en is een landelijk nummer dus niet nodig, aldus Douwstra.

De Amsterdamse en Utrechtse centrale verbieden hun chauffeurs ook zich individueel aan te sluiten bij Grijpink, omdat ze voor hun eigen

centrales beschikbaar moeten zijn. Volgens Grijpink kunnen chauffeurs een eigen keuze maken. 'Wij zijn een aanvulling op bestaande centrales, geen concurrent.'

Grijpink heeft tweeduizend taxibedrijven aangeschreven over zijn nieuwe nummer. Klanten die bellen (50 cent per minuut), worden, als geen aangesloten chauffeur in de buurt is, doorgeschakeld met een van deze bedrijven. Die weten dan niet dat de klanten via het landelijke nummer zijn binnengekomen. 'Nee, de taxibedrijven hebben daarvoor geen toestemming verleend', erkent Grijpink. 'Wij volgen de omgekeerde weg: als ze aangeven bezwaren te hebben, schrappen we ze uit het bestand.'

De nieuwe directeur van de Amsterdamse taxicentrale TCA Bart Vos laat intussen onderzoeken of Grijpink geen royalties schuldig is aan een ondernemer die eenzelfde softwarestelsel als intellectueel eigendom heeft gedeponeerd. Die ondernemer heeft zich bij TCA gemeld voor juridische steun en wil zelf anoniem blijven. Ook bereidt TCA een schadeclaim van enkele tonnen voor. •

Minister verwacht naheffing

Ter Horst gebruikte dienstauto privé

Redactie binnenland

DEN HAAG
•••

Minister Guusje ter Horst van Binnenlandse Zaken geeft toe dat ze haar dienstauto ten tijde van haar burgemeesterschap van Nijmegen heeft gebruikt voor privékilometers en voor nevenfuncties. Dat schrijft ze in een brief aan de Tweede Kamer.

Ter Horst denkt dat ze daarom een naheffing krijgt van de Belastingdienst.

Volgens Ter Horst doet de Belastingdienst in meerdere gemeenten onderzoek naar het gebruik van dienstauto's door burgemeesters. Ze verwacht dat de naheffing voor haar zelf geldt voor ritten voor nevenfuncties die niets met haar burgemeesterschap te maken hadden en afgelegde privékilometers.

Geert Wilders van de PVV zegt dat Ter Horst (PvdA) haar brief aan de Kamer heeft geschreven omdat ze 'kennelijk nattigheid voelt'. Wilders heeft schriftelijke vragen aan de minister gesteld. Hij wil weten waarom

zij nu pas meldt dat ze als burgemeester van Nijmegen haar dienstauto voor nevenfuncties en privékilometers heeft gebruikt. Wilders noemt het 'ongepast' als burgemeesters dienstauto's privé gebruiken. Eerder al zond de minister van Binnenlandse Zaken een brief naar de Kamer over de fiscale regels voor het gebruik van dienstauto's door commissarissen van de Koningin en burgemeesters van de vier grote steden. Dat gebeurde naar aanleiding van de ophef die vorig jaar ontstond toen de commissarissen een forse fiscale bijtelling kregen voor het gebruik van de dienstwagen tussen 2001 en 2005.

Binnenlandse Zaken compenseerde die naheffingen door zes ton te storten in het Provinciefonds. Over compensatie voor burgemeesters zou Ter Horst nog overleggen met het zogeheten Georganiseerd overleg burgemeesters. Ze heeft minister Wouter Bos van Financiën gevraagd dit overleg over te nemen 'om iedere schijn van belangenverstrengeling te voorkomen'. •

Schiphol tegen Chipshol

Wraking afgewezen

Redactie economie

AMSTERDAM
•••

Drie rechters van de meervoudige kamer van de rechtbank Haarlem werden in december 2006 plotseling gelijktijdig vervangen.

Slechts enkele weken voordat er vonnis zou worden gewezen in de jarenlang durende schadeprocedure van gebiedsontwikkelaar Chipshol tegen Schiphol. Chipshol zag zich ernstig in belangen geschaad en zag opzet in de zeer ongebruikelijk beslissing van de rechtbank Haarlem. Het was voor het bedrijf reden om aan de onafhankelijkheid van de nieuwe rechters te twifelen en een verzoek tot wraking in te dienen. Gisteren maakte de wrakingskamer van de rechtbank van Haarlem zijn von-

nis bekend: het verzoek van Chipshol werd afgewezen. Voor Peter Poot van Chipshol is het vonnis 'een gemiste kans van de rechtbank om zijn onafhankelijkheid aan te tonen'. Het vonnis heeft tot gevolg dat de drie nieuwe rechters binnenkort een vonnis zullen vellen over de hoogte van de schade die Schiphol aan Chipshol moet betalen. Schiphol werd daartoe veroordeeld nadat het gepoogd had de ontwikkeling van het Groenevergerrein van Chipshol met een bouwverbod te blokkeren. De schade-eis van Chipshol is 97 miljoen euro, Schiphol meent dat de schade veel kleiner is. Chipshol diende vorige week een verzoek tot een getuigenverhoor in tegen de rechtbank Haarlem. Daarmee hoopt het bedrijf alsnog zijn gelijk te krijgen. •

Pathuis

www.pathuis.nl

KORT

... Schorsing medewerker in zaak-Jesse is terecht

De medewerker van de reclassering die is geschorst vanwege falend toezicht op de verdachte van de moord op Jesse Dingemans, blijft geschorst. Dat heeft de rechtbank in Utrecht bepaald. De reclassering schorste de unitmanager omdat hij tekort zou zijn geschoten in het toezicht op Julien C. De manager probeerde de schorsing met een kort geding op te heffen. Na de moord op Jesse bleek dat het toezicht van C. tijdens zijn proeftijd niet volgens protocol was verlopen.

Nog 2 dagen!...

Erasmus Lentedag
31 maart 10.00 - 14.00 uur

De open dag voor aankomende bachelorstudenten

scholieren.eur.nl

Erasmus
ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

Jarig
Dick Jol, Nederlands scheidsrechter, wordt vandaag 51 jaar.

Aforisme

'Problemen zijn er om opgelost te worden. Kunnen ze niet opgelost worden, dan moet je er geen probleem van maken.' Eetcafé 't Schinkelte (Amsterdam)

Royal Albert Hall

Vandaag in 1871 werd in Londen de Royal Albert Hall geopend door koningin Victoria. Het gebouw staat in de buurt van Hyde Park en werd gebouwd naar een idee van Prins Albert.

Geld genoeg in kas

De keerzijde van de deregulering

Marcia
Nieuwenhuis

Reserves 'Minister Bos zit op goudmijn'

Overheid pot miljarden op

DEN HAAG

De afgelopen twintig jaar zijn allerlei overheidstaken gedelegeerd aan lagere overheden, geprivatiseerde instellingen en het maatschappelijk middenveld. Marktwerking, decentralisatie en deregulering blijken hun keerzijde te hebben. De vermenging van publiek geld en publieke taken met de cultuur van het snelle bedrijfsleven leidt tot rare uitwassen.

De woede om topinkomens in de publieke sector is daar een treffend voorbeeld van. De hoogste salarissen worden nog altijd betaald bij de energiebedrijven, waarvan de aandelen grotendeels in handen zijn van provincies en gemeenten. 'Ik wil ook wel bij de Nederlandsche Omroep-Zender Maatschappij, Nozema werken', solliciteert financieel woordvoerder Ferd Crone van de PvdA openlijk. '177.000 euro verdienen bij een club van niks.'

Ook het kweken van financiële reserves bij de overheden en de op afstand gezette besturen en organisaties in bijvoorbeeld zorg, onderwijs en volkshuisvesting ligt onder vuur. Er wordt geaasd op de miljardenre-

erves in de huursector. Woningcorporaties potten vele miljarden op, terwijl ook hier bestuurders topsalarissen opstrijken. 'Er zit te veel dood kapitaal in overheidsbedrijven dat eruit kan worden gehaald', zegt Crone stellig. 'Wouter Bos zit op een goudmijn, die vergelijkbaar is met de nationale gasvoorraden.'

In de praktijk leiden meevallers en overtollige reserves zelden tot belastingverlaging. 'Een overheid zou, ongeacht waar de middelen vandaan komen, elke uitgave moeten afwegen tegen het belastingoffer van de burger', stelt de econoom Eduard Gerritsen, die onlangs aan de Rijksuniversiteit Groningen op dit onderwerp is gepromoveerd. Een overzicht van de bijna 100 miljard aan reserves in Nederland. ●

Bedragen in miljarden euro's	
Rijksoverheid	34
Provincie	11
Gemeenten	6,5
Onderwijs	4,3
Zorg	2,3
Volkshuisvesting	33,8
Totale reserves	91,9

Twee soorten reserves

Bezittingen van overheden staan volgens boekhoudkundige voorschriften voor de aankoopwaarde op de balans. De werkelijke waarde ligt meestal veel hoger. Het verschil wordt de stille reserve genoemd. Weerstandsvermogen van instellingen en overheden zijn bedoeld om incidentele tegenvallers te bekostigen zonder dat de begroting en het beleid (direct) aangepast hoeven te worden.

Rijksaandelen en goud

Slinkende goudvoorraad steeds meer waard

DEN HAAG

De rijksoverheid is aandeelhouder van veertig vennootschappen. De bekendste overheidsbedrijven zijn: de Nederlandse Spoorwegen, Schiphol, Connexxion, Havenbedrijf Rotterdam, de Gasunie, De Nederlandsche Bank (DNB) en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Provincies en gemeenten

Potjes, energie, water en aandelen

DEN HAAG

De twaalf Nederlandse provincies hadden eind 2005 een vermogen van 11 miljard euro. Naast het eigen vermogen van 4,7 miljard beschikken provincies over omvangrijke stille reserves. Vooral aandelen in elektriciteits- en drinkwaterbedrijven zijn ondergewaardeerd. Die aandelen zijn 6,4 miljard meer waard dan de 5,8 miljard waarvoor ze op de balans staan.

Het nieuwe kabinet heeft in het regeerakkoord afgesproken 0,8 miljard euro van de provinciale vermogens af te romen. Volgens economen zitten er aan het afromen van de reserves veel haken en ogen. Hoogleraar algemene economie Flip de Kam benadrukt dat de aanwezige vermogens zo ongelijk zijn verdeeld, dat het 'knap lastig' zal worden om die op een aanvaardbare manier te kortwie-

Boekwaarde: 24 miljard. Marktwaarde: meer dan 30 miljard. Daarnaast is

de Nederlandse goudvoorraad momenteel ongeveer tien miljard euro waard.

Vanwege de sterk opgelopen goudprijs is de waarde van de Nederlandse goudvoorraad de afgelopen twee jaar sterk gestegen, terwijl de omvang (in tonnen) sinds de vroege jaren negentig gestaag afneemt door goudverkoop. ●

HH

ken. De Groningse econoom Gerritsen is bang dat provincies daarna bij tegenvallers moeten bezuinigen of dat de (motorrijtuigen-)belastingen omhoog moeten. 'Rijksbemoeienis kan leiden tot het straffen van zuinige provincies en het belonen van de overheden die hun eigen vermogen 'over de balk' hebben gegooid.' De

Onderwijs en zorg

Scholen hebben vette bankrekeningen

DEN HAAG

Ondanks de aanhoudende roep om meer geld voor het onderwijs, gaat het de meeste onderwijsinstellingen voor de wind. De scholen beschikken, zonder het primair onderwijs mee te rekenen, over 4,3 miljard euro aan vermogen, zo blijkt uit onderzoek van het Onderwijsblad. Het voortgezet onderwijs 1,5 miljard, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie (bve) 1,9 miljard en het hoger beroepsonderwijs (hbo) nog eens 0,9 miljard. Hoeveel geld de basisscholen gezamenlijk op de bank hebben staan, is anno 2007 bij niemand bekend. Basisscholen hoeven pas vanaf volgend jaar hun jaarrekeningen in te leveren.

Niet alleen kleine schooltjes hebben vette bankrekeningen, vrijwel het hele voortgezet onderwijs is aan

HH

het hamsteren. Middelbare scholen hebben ruim 900 miljoen euro op de bank staan en er is nog eens 450 miljoen belegd. Volgens het CFI, het financiële uitvoeringsorgaan van het ministerie van Onderwijs, zit ruim 60 procent (190 schoolbesturen) van de onderwijsinstellingen boven de door het ministerie vastgestelde 'opportnorm' van 10 procent. De Algemene

Onderwijsbond (AOB) vindt het 'absurd' dat scholen zo veel geld hebben opgepot. AOB-bestuurder Martin Knoop: 'We zien scholen die al jarenlang heel veel sparen voor allerlei tegenvallers, terwijl dat onnodig blijkt te zijn.' De neiging van scholen is om te veel op te potten als appeltje voor de dorst voor later', benadrukt de AOB. 'Geef het uit aan computers, beveiliging of nieuw lesmateriaal. Trek een gymleeraar of een conciërge aan.' Sinds er marktwerking in de zorg is, zijn ook zorgorganisaties forse spaarders geworden. Het Waarborgfonds voor de zorgsector (WfZ) schat het weerstandsvermogen van de aangesloten zorginstellingen op ongeveer 2,3 miljard euro. Het gaat hier onder meer om ongeveer driekwart van de ziekenhuizen, de helft van de verpleeghuizen en ruim eenderde van de verzorgingshuizen. ●

Volkshuisvesting

Corporaties schatrijk door gestegen huizenprijzen

DEN HAAG

Het weerstandsvermogen van woningcorporaties is de afgelopen vijf jaar met 5 miljard gestegen tot 33,8 miljard euro. Volgens toezichthouder Centraal Fonds Volkshuisvesting zouden de corporaties ongeveer 14 miljard vrij kunnen besteden.

De Rotterdamse hoogleraar financiële economie Kees Koedijk schat dat bedrag zelfs op 20 tot 25 miljard euro. 'Omdat de huizenprijzen zo zijn gestegen, zijn de corporaties steenrijk, binnen drie jaar moet je die bedragen vrij kunnen maken.'

De werkelijke waarde van de 2,4 miljoen woningen die in beheer zijn van de corporaties is naar schatting

HH

zeker 250 miljard euro, stelt algemeen directeur van het Centraal Fonds Volkshuisvesting Jan van de Moelen. Directeur Arnold Schilder van De Nederlandsche Bank (DNB) noemt zelfs het bedrag van 291 miljard. 'Maar het is een illusie dat je die in één keer zou kunnen verkopen, want het gaat om 2,4 miljoen woningen', betoogt Van der Moelen. 'Dat is

eenderde van de Nederlandse woningvoorraad. Stel je voor dat je in Amsterdam ineens 10.000 woningen te koop zou zetten, die zou je niet eens allemaal kwijttraken. Uitverkoop van huurwoningen zou de prijs enorm drukken.' De bedrijfswaarde van het vastgoed van woningcorporaties bedraagt 96,4 miljard euro.

Onder druk van oud-minister Winsemius gaan woningbouwverenigingen investeren in de verbetering van achterstandswijken. De 21 grootste woningcorporaties van Nederland, die zijn verenigd in het platform 'de vernieuwde stad', trekken tot 2020 jaarlijks 2,5 miljard euro uit voor de aanpak van oude wijken in de Randstad. ●

HH

THE ENTERTAINMENT GROUP PRESENTEERT

ILSE DELANGE

LIVE IN CONCERT

4 & 5 APRIL HEINEKEN MUSIC HALL AMSTERDAM

WEGENS SUCCES EXTRA SHOW OP 4 APRIL!

Ticketprijs: € 35,- (excl. service/reserveringskosten) Kaartverkoop door ticketservice via de grotere postkantoren, VVV's en GWK's. 0900-3001250 (€ 0,45 p.m.), AUB Ticketshop, www.ticketservice.nl en de bekende voorverkoopadressen. Deuren: 19.30, aanvang: 20.30.

www.ilsedelange.com

Misdaad Verdachte was bankovervaller

Motief moord Sévèke ongewis

Sévèke met palestinasjaal in gesprek met agenten na de ontruiming van een kraakpand in 1996. BERT BEELLEN/HOLLANDE HOOGTE

Moordzaak Sévèke Edmund Dantes en Linke Loetje

Merel van Leeuwen
NIJMEGEN

Vele moordscenario's onderzocht de politie. Louis Sévèke had in zijn jaren als activist e-mails naar het hof van de moord op Dantes gestuurd. Hij stuurde in de weken voor de dood van Sévèke e-mails naar het slachtoffer. Dantes zei de activist te willen ontmoeten, maar liet niets meer van zich horen toen Sévèke tot twee keer toe had gereageerd.

De politie heeft de identiteit van deze persoon, de naam van een beroemde literaire figuur uit het boek *De Graaf van Monte Cristo*, van de Franse auteur Alexandre Dumas, nooit kunnen achterhalen.

Ook zocht de politie naar ene Linke Loetje. Deze persoon had zich bekendgemaakt op de website, die de familie en vrienden van Sévèke na zijn dood hadden opgesteld. In een mailtje van Linke Loetje stond informatie die van belang zou kunnen zijn voor het onderzoek. Ook hij is niet gevonden. Dat de moordenaar van Sévèke uit de hoek van de inlichtingendiensten zou komen, is nooit aannemelijk gemaakt. ●

Waarom Louis Sévèke dood moest, is nog niet bekend. Maar degene die de moord heeft bekend, kende hem vermoedelijk uit de krakerswereld. De verdachte woonde in de jaren negentig in een Nijmeegs kraakpand.

Merel van Leeuwen
NIJMEGEN

De linkse activist Sévèke werd op de avond van 15 november 2005 doodgeschoten op straat. Politie en justitie hebben anderhalf jaar lang 23 scenario's voor de moord onderzocht.

De doorbraak in de zaak is te danken aan de politie Hollands-Midden in hun zoektocht naar een bankovervaller. Deze sloeg onder meer toe in Utrecht, Zuid-Holland en Brabant.

Het korps stuitte bij het doorzoeken van een door de verdachte gehuurde box op spullen die in verband konden worden gebracht met de moord op Sévèke. Wat voor spullen het zijn, wilde de politie niet zeggen, maar het waren geen wapens. Volgens

de Spaanse media lag de box vol met gevaarlijke explosieven.

De 38-jarige Rotterdammer stond internationaal gesignaleerd. Met hulp van de Amerikaanse autoriteiten kon de man via zijn internetgedrag worden aangehouden in een internetcafé in Barcelona op 16 maart. Hij is dinsdag uitgeleverd aan Nederland, waar hij in een verhoor de moord op Sévèke en de bankovervallen heeft bekend.

Het Openbaar Ministerie gaat ervan uit dat de man alleen heeft gehandeld. Justitie wilde niet ingaan op een motief van de verdachte, 'maar ziet nu geen aanleiding om te veronderstellen dat er een politiek motief is', zei hoofdofficier van justitie Remco van Tooren, 'ook niet of het binnen een van de 23 scenario's valt die de politie heeft onderzocht'.

Sévèke stond bekend als een luis in de pels van opsporings- en inlichtingendiensten. Twintig jaar lang was hij politiek actief binnen en buiten Nijmegen en voerde hij veel rechtsza-

ken tegen overheidsinstanties. De oud-kraker had een onderzoeksbureau en publiceerde voor zijn dood over de werkwijze van veiligheidsdiensten. De verdachte, die in de jaren negentig in een Nijmeegs kraakpand woonde, kende Sévèke waarschijnlijk uit de krakersbeweging.

De politie heeft anderhalf jaar haar best gedaan de schutter aan te houden. Hij zou een roodblauwe sporttas bij zich hebben gehad. Dat beeld komt overeen met deze verdachte.

Tijdens het onderzoek hoorde de politie honderden getuigen, deed ze een reconstructie en sprak met 550 Opel-bezitters, zonder direct resultaat. Om fouten te voorkomen werd een schaduwteam van politiemensen uit andere korpsen samengesteld, die het onderzoek scherp volgden.

Het onderzoek leek muurvast te zitten, maar de politie Hollands-Midden bood uitkomst. ●

Hoe werkt digitale opsporing?

Mail kan locatie verraden

Camiel Donicic
AMSTERDAM

De verdachte van de moord op Louis Sévèke werd aangehouden in een internetcafé in Barcelona. De Nederlandse recherche werkte nauw samen met (digitale) opsporingsdiensten in België, Spanje en de VS.

Het Bamboeteam, dat de moordzaak onderzocht, peilde e-mailgegevens van mogelijke verdachten. In januari 2006 eiste de politie bovendien de adresgegevens van mensen die mailen naar de door nabestaanden opgerichte internetsite. Justitie wil niet zeggen of de 38-jarige Rotterdammer zo is opgepakt.

Volgens Jelle Niemantsverdriet van internetbeveiligingsbedrijf Fox-IT is het peilen van e-mailadressen een goed startpunt om digitale spo-

ren te vinden. 'Er is allerlei software om verborgen technische informatie, zoals een IP-adres, uit een e-mail te halen.' Aan de hand van het IP-adres kunnen verdachten vervolgens opgespoord worden. 'Maar digitale sporen zien is geen kunst, een goede interpretatie des te meer', zegt Niemantsverdriet. 'Verdachten kunnen valse sporen achterlaten of wisselende IP-adressen gebruiken.'

Opsporingsdiensten kunnen ook een val zetten, door bijvoorbeeld iemand naar een bepaalde website te lokken. Door op een link te klikken in een naar de verdachte verstuurd e-mail, geeft hij zijn IP-adresgegevens prijs. Niemantsverdriet: 'Door een datapakketje naar het IP-adres te sturen kun je er vervolgens globaal achterkomen waar de computer is.' ●

► zie www.depers.nl

KORT

Meldpunt misleidende aanbiedingen geopend

De Consumentenbond heeft een meldpunt geopend voor misleidende of oneerlijke reisaanbiedingen. Klanten kunnen bij het meldpunt 'Reislokkertjes' hun klachten kwijt over bedrijven die zich niet houden aan de Code Reisaanbiedingen, die zondag ingaat. De code moet ervoor zorgen dat reisondernemingen voortaan eerlijk reclame maken. Zo mogen ze niet meer stunten met 'uitgeklede' prijzen, zonder belastingen of toeslagen. Via een speciaal e-mailadres kunnen consumenten hun

klachten kwijt. Ook kunnen zij advertenties met 'foute' aanbiedingen gratis opsturen naar het hoofdkantoor van de Consumentenbond.

Grotere gemeenten in 2020 klimaatneutraal

Negentien grotere Nederlandse gemeenten willen in 2020 klimaatneutraal te zijn. De gemeenten hebben hiervoor in een brief om steun gevraagd aan het ministerie van VROM. Klimaatneutraal werken is een handelswijze waarbij organisaties, activiteiten en producten geen negatieve invloed hebben op het klimaat. Dat kan worden bereikt door te voorkomen dat broeikasgassen in de lucht

terechtkomen of door vrijgekomen broeikasgassen te compenseren met het aanplanten van bomen.

Nederland patrouilleert niet genoeg in Uruzgan

Australische commandanten vinden dat Nederland niet genoeg doet om de Afghaanse provincie Uruzgan veilig te houden. Volgens de krant *The Australian* zijn ze teleurgesteld omdat het Nederlandse leger niet genoeg patrouilles uitvoert in de verdere omtrek van de basis in Tarin Kowt. De Australiërs verwachten een groot offensief van opstandelingen en vinden het daarom belangrijk dat de omgeving beter in de gaten wordt gehouden.

• Wandelreizen • Fietsreizen

• Natuur- en culturreizen

• Landelijke vakanties

• Travelkids

www.SNP.nl
Partner van ANWB

Halsema (1)

'Femke kan iets moois bedenken, ze kan nadenken en analyseren, maar daar zit de politiek niet op te wachten.' (GroenLinks-senator Jos van der Lans over zijn partijleider Femke Halsema, in *Elsevier*)

Halsema (2)

'Je moet niet de VPRO in de politiek willen zijn.' (ook Van der Lans)

Eitjes neushoorn ingevroren

Wetenschappers proberen vandaag 'eitjes te plukken' bij neushoorn Ans in Safari-park Beekse Bergen. Deze eitjes zullen worden ingevroren.

Zimbabwe Oppositieleider Tsvangirai opnieuw opgepakt

Plan ligt klaar, maar wat wil Mugabe?

Dirk Jacob Nieuwboer
AMSTERDAM

Het plan ligt al klaar. De Zimbabweaanse president Robert Mugabe treedt af, wordt niet vervolgd en mag van zijn pensioen genieten in het buitenland. De sancties tegen het land worden opgeheven en een overgangsregering organiseert nieuwe verkiezingen. De oppositie voelt er wel voor, Mugabes rivalen in zijn eigen partij lijken er voor in en de buurlanden zien grote voordelen. Er is een probleem: Mugabe zelf.

Jarenlang regeerde hij Zimbabwe met harde hand, maar nu ligt de 83-jarige president van alle kanten onder vuur. Met de oppositie in zijn eigen land weet hij tot nog toe wel raad. Gisteren werd Morgan Tsvangirai opnieuw gearresteerd en uren vastgehouden. De belangrijkste oppositieleider was net een beetje hersteld nadat hij twee weken terug door de politie het ziekenhuis in werd geslagen.

Maar de oppositie is niet Mugabes grootste probleem. De bejaarde lei-

Mugabe bij aankomst op de Afrika-top in Dar es Salaam. AP

der kampt ook met grote tegenstand in zijn eigen partij. ZANU PF is onderverdeeld in drie grote facties en de leiders van de rivaliserende groepen lijken genoeg te hebben van Mugabe. Zijn beleid heeft de economie, de inflatie bedraagt 1.700 procent, zo ernstig geruïneerd dat hun zakelijke be-

langen gevaar lopen.

En dan zijn er nog de buurlanden, die ook genoeg hebben van Mugabe. Ze zijn huiverig om hem in het openbaar aan te pakken, omdat Mugabe ondanks zijn schrikbewind een Afrikaanse held is, die een eind maakte aan het blanke apartheidsbewind.

Maar ze vrezen ook de steeds grotere chaos in Zimbabwe, die kan overslaan naar andere landen in de regio.

Achter de schermen bemoeit vooral buurland Zuid-Afrika zich met een uitweg uit de huidige crisis. Mugabe zou op een elegante manier van het toneel moeten verdwijnen en niet vervolgd worden voor zijn misdaden. Een overgangsregering zou het land klaar moeten stomen voor nieuwe, vrije verkiezingen volgend jaar.

Mugabe weg en toch stabiliteit en vooruitzicht op democratisering. De oppositie en de rivaliserende facties binnen ZANU PF zouden al gesproken hebben over zo'n vreedzaam scenario. Maar Mugabe zelf moet daar ook aan meewerken. En wat hij wil, weet niemand.

De dictator overlegt op dit moment met Afrikaanse regeringsleiders op een top in Tanzania. De vraag is hoe hoog zij de druk willen opvoeren. En of de Zimbabweaanse leider naar ze wil luisteren. Of dat hij, niet voor de eerste keer, keihard terug zal slaan om aan de macht te blijven. ●

Onderzoek

Besnijdenis voorkomt aids

Novum/AP
AMSTERDAM

Heteroseksuele mannen zouden zich moeten laten besnijden. Volgens twee gezondheidsorganisaties van de Verenigde Naties, WHO en UNAIDS, staat het vrijwel vast dat de kans op besmetting met het aidsvirus HIV daardoor met 60 procent afneemt. De organisaties waarschuwen wel dat besnijdenis alleen geen afdoende bescherming biedt tegen besmetting met HIV.

De organisaties doen hun aanbeveling op basis van experimenten die zijn gedaan in Kenia, Oeganda en Zuid-Afrika en die sterke bewijzen opleverden dat de kans op besmetting met HIV door besnijdenis aanzienlijk wordt gereduceerd.

Deze bevindingen 'rechtvaardigen de erkenning van besnijdenis bij mannen als een aanvullende belangrijke maatregel om het risico op door heteroseksuele seks opgelopen HIV-besmetting bij mannen te verkleinen', aldus de WHO en UNAIDS in een gezamenlijke verklaring. ●

Japan

Man moordde via internet

Novum/AP
AMSTERDAM

Een Japanner is gisteren ter dood veroordeeld voor drie moorden op personen die hij via een internetpagina voor collectieve zelfmoord op het spoor was gekomen. Volgens een medewerker van de rechtbank zou de man, Hiroshi Maeue (38), aangeboden hebben om met hen te sterven, maar in plaats daarvan bracht hij ze om het leven. Hij kreeg de doodstraf opgelegd voor de drievoudige moord en het illegaal dumpen van de lichamen.

In 2005 wurgde Maeue in een auto een 25-jarige kantoormedewerker met wie hij een zelfmoordpact had gesloten. Onder dezelfde voorwaarden vermoordde hij in dat jaar nog een 14-jarige jongen en een 21-jarige student.

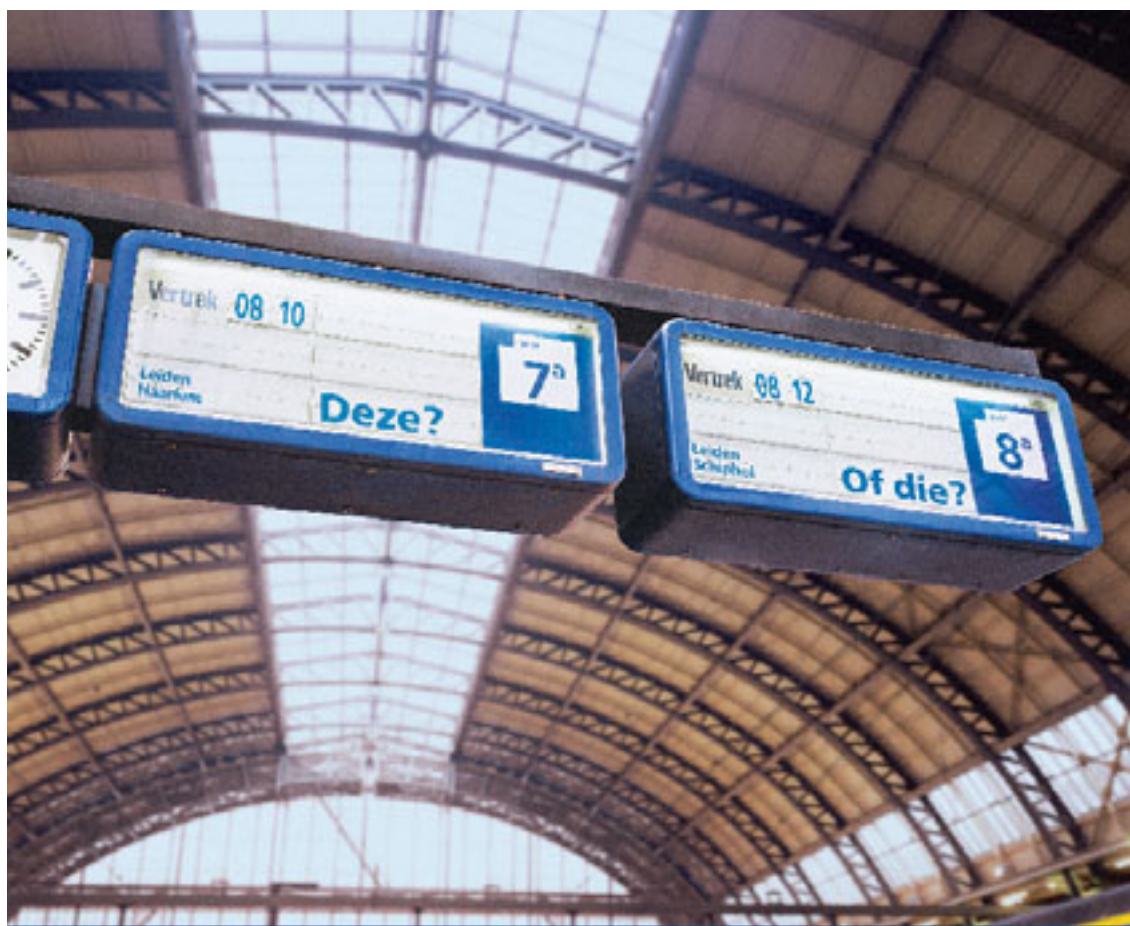
Volgens het persbureau Kyodo is de man tegen de uitspraak in beroep gegaan. In Japan, waar zelfmoord in het algemeen veel voorkomt, worden vaak websites gebruikt om collectieve zelfmoorden te beramen. In 2005 kwam een recordaantal van 91 mensen om bij 31 van zulke via internet gesloten zelfmoordpacten. ●

Opnieuw onderhandelen TURKIJE EN EU PRATEN WEER

De lidstaten van de Europese Unie hebben ingestemd met plannen om de toetredingsonderhandelingen met Turkije gedeeltelijk te hervatten. Zij kwamen overeen onderhandelingen over ondernemersbeleid met Turkije te openen in Ankara. EU-voorzitter Duitsland heeft zich sterk gemaakt voor het helen van de breuk die ontstond toen de EU vorig jaar besloot de onderhandelingen met Turkije deels te bevriezen.

Spaanse les
desvestirse - uitkleeden
el nieto - kleinkind
el regalaz - drop

Met goede informatie kom je verder.

- Onze mensen helpen u graag
- Luister naar de omroep
- Kijk voor vertrek op ns.nl
- Gebruik de informatiezuil

Saedi-Arabië Arabische Liga

Journalisten kijken eindeloos tv op een lege maag

Dure computers en breedbeeld-tv's: het mag de media op de Arabische Liga in de Saoedische hoofdstad Riad aan niets ontbreken. De apparaten werken alleen niet.

Esmeralda van Boon

RIAD

In een luxueus ingericht perscentrum in het Marriott Hotel staan twee zalen bomvol spiksplinternieuwe computers. Saudi Telecom, de duurste internetaanbieder van het land, heeft hier internet aangelegd. Vriendelijk glimlachende medewerkers van het Saoedische ministerie van Informatie staan klaar om vragen te beantwoorden. De gast is koning, is het motto.

Gastvrijheid staat in de hele Arabische wereld hoog aangeschreven.

De ruim 700 journalisten op de 19e Arabische Liga worden in de waten gelegd, maar er is één probleem: ze kunnen hun werk niet doen. De internetverbinding doet het nauwelijks en de internationale telefoonlijnen op de hotelkamers zijn afgesloten. Alleen in het perscentrum zijn ze lijnen beschikbaar en die zijn permanent bezet.

Neem nog een kopje Arabische koffie, gebaart het hotelpersoneel. Niemand weet wanneer de media naar de conferentie in het verderop gelegen Koning Abdelaziz-paleis mogen: aan het programma heeft tot nog toe niemand zich gehouden. Op ei-

gen houtje een taxi pakken zit er niet in; journalisten mogen niet alleen reizen en de wegen zijn afgesloten. Iedereen moet wachten, al weet niemand waarop of op wie.

Dan gaat het eindelijk de bus in met zijn allen; de vrouwen op de eerste stoelen, de mannen achterin. In Saoedi-Arabië zijn de seksen overal strikt gescheiden. In politiekonvooi wordt iedereen naar het conferentiecentrum gebracht. Na eindeloze veiligheidscontroles - vrouwen in een aparte rij - gaan de journalisten naar het perscentrum van het paleis. Een enkeling mag de conferentiezaal zelf in. Niemand mag het gebouw verlaten tot het konvooi weer vertrekt.

De vergadering van de Arabische

leiders is al begonnen, maar de journalisten kunnen het niet volgen. De gigantische breedbeeld-tv's in het perscentrum staan om onduidelijke redenen uit. Na een tijdje mogen ze aan, maar zonder geluid, want dat zou de vergadering maar verstoren. Na luidkeels protest van de journalisten dat ze zo niet kunnen werken, zet een medewerker van het ministerie van Informatie het geluid aan, zó hard dat je je eigen gedachten niet meer kunt horen.

Dan is het opnieuw wachten en hopen dat ministers de journalisten na de conferentie een interview gunnen. Iets te eten is er niet, er zijn alleen liters sinaasappelsap. Het is eindeloos tv-kijken op een lege maag. ●

Vredesplan

Arabische leiders in Riad hebben gisteren een oud plan voor vrede tussen Israël en de Palestijnen opnieuw gelanceerd. Volgens dat plan trekt het Israëlische leger zich terug uit alle gebied dat het in de Arabisch-Israëlische oorlog van 1967 bezette en krijgen de Palestijnen daar een eigen staat. In ruil daarvoor zullen alle Arabische landen het bestaan van Israël erkennen. Het Saoedische vredesinitiatief dateert al uit 2002, maar het werd toen direct door Israël afgewezen. Volgens berichten in de media zou Israël nu een stuk positiever op het plan willen reageren.

Analyse Ontvoerde Britse mariniers

Engeland komt met 'onomstotelijk' bewijs

Mark van Assen

AMSTERDAM

Het is nu zeker, aldus Londen: Iran heeft vijftien Britse mariniers ontvoerd in Iraakse wateren. Het bewijs is zwak, maar dat doet er niet toe. Iran heeft kunnen grommen en de Britten grommen nu terug.

Het deed denken aan het optreden van Colin Powell, iets meer dan vier jaar geleden voor de Verenigde Naties in New York. Met behulp van wat vage foto's leverde de toenmalige Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken 'het overtuigende bewijs' van de aanwezigheid van massavernietigingswapens in Irak. Powells speech was de opmaat voor de oorlog tegen Irak. Later gaf hij zelf toe dat het bewijs niet deugde.

De Britten besloten gisteren op eenzelfde manier een einde te maken aan hun stille diplomatie richting Iran. Ze zijn woest over de 'gewapende ontvoering' van de vijftien militairen, maar gaven aanvankelijk de indruk eerst tot tien te willen tellen.

De militairen werden vorige week vrijdag gepakt in de Shatt al-Arab. Deze waterweg scheidt Iran van Irak, maar waar de grens precies loopt, is onduidelijk. Volgens de Iraniers was de Britten illegaal op hun grondgebied. Het Britse bewijs bestaat uit satellietgegevens die de Iraanse claim 'zonder twijfel weerleggen', aldus een

woordvoerder van het ministerie van Defensie. Volgens de gps-coördinaten bevonden de soldaten zich aan de goede kant van de grens, toen ze werden opgepakt door Iraanse Revolutonaire Gardes. Maar met dergelijke coördinaten valt net zo makkelijk te sjoemelen als met satellietfoto's van massavernietigingswapens. Ook Teheran zal ongetwijfeld gegevens kunnen overleggen waaruit 'onomstotelijk' blijkt dat er wel degelijk sprake was van een illegaal Brits uitstapje in Iraanse wateren.

De Iraanse staatstelevisie liet gisteren beelden zien van de vijftien Britten. Een van hen zou in een brief aan haar ouders hebben gezegd dat de groep in Iraanse wateren heeft gevaren en dat ze daar spijt van heeft.

Er is veel gespeculeerd over de motieven van Teheran om dit incident op deze manier uit te spelen. Zo zouden de Britten als wisselgeld kunnen dienen in de onderhandelingen over het Iraanse nucleaire programma. Waarschijnlijker is dat Iran het tijd vond om zijn tanden even te laten zien. De terugtrekkende beweging is al begonnen. Volgens de Iraanse minister van Buitenlandse Zaken komt de vrouwelijk gevangene van het gezelschap vandaag al vrij. Na de felle reactie van de Engelsen zal Iran zich waarschijnlijk de redelijkheid zelf tonen en de militairen vrijlaten. Op naar het volgende incident. ●

Opgeluchte kinderen na tien uur gijzeling AP

Filipijnen

Gegijzelde kinderen weer vrij

Redactie buitenland

AMSTERDAM

Hij wilde beter onderwijs voor de kinderen van zijn kinderdagverblijf in een arme wijk van Manilla. Daarom gijzelde Jun Ducat 32 van hen. Tien uur lang zaten de kinderen als gijzelaars vast in hun schoolbus. Gistermiddag liet Ducat (56) hen weer gaan.

Met hun knuffels en rugzakjes tegen zich aangeklemd stroomden ze de bus uit. De gijzelnemer gaf zich over aan de politie. De beelden van de gijzeling gingen de wereld over en de actie kreeg de publiciteit waar Ducat op hoopte. De Filipijnse minister van Sociale Zaken Cabral heeft toegezegd dat de kinderen een goede opleiding krijgen. Een school voor computeronderwijs bood hun beurzen aan. ●

Frank-Walter Steinmeier

Duitse minister verhoord door parlement

Redactie buitenland

AMSTERDAM

De Duits-Turkse Murat Kurnaz zat jaren vast in Guantanamo Bay. Heeft Duitsland genoeg gedaan om hem daar weg te krijgen of heeft de regering zijn vrijlating juist tegengehouden omdat hij een veiligheidsrisico zou zijn in Duitsland? Vandaag verschijnt de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Steinmeier voor een parlementaire onderzoeksc commissie die hier achter wil komen.

Murat Kurnaz, toen 19 jaar, werd in november 2001 in Pakistan gearresteerd door het Amerikaanse leger. Hij werd ervan verdacht contacten te hebben met de taliban. Kurnaz is geboren in het Duitse Bremen en heeft naast een Duits ook een Turks paspoort. Hij zegt alleen voor religieuze redenen in Pakistan te zijn geweest. Desalniettemin werd hij meegenomen naar Guantanamo Bay, waar hij bijna vijf jaar vastzat.

Er was weinig bewijs beschikbaar tegen Kurnaz. Toch duurde het jaren voordat hij terug kon naar Duitsland. Steinmeier, destijds kabinetschef, houdt vol dat de Amerikanen nooit officieel het aanbod te hebben gedaan om Kurnaz naar Duitsland te laten terugkeren. Ook zegt hij van de chefs van de geheime diensten te hebben begrepen dat Kurnaz in Duitsland een 'veiligheidsrisico' zou betekenen. ●

KORT

Frans OM wil berechting zoon Mitterrand

Het Franse Openbaar Ministerie wil dat 42 personen, onder wie de zoon van wijlen François Mitterrand, Jean-Christophe, worden vervolgd op verdenking van betrokkenheid bij de illegale verkoop van wapens aan Angola ten tijde van de burgeroorlog in dat land. Een rechter moet nu beslissen of er daadwerkelijk een rechtszaak komt. Jean-Christophe Mitterrand was in de jaren '80 en '90 adviseur Afrikaanse aangelegenheden van zijn vader, die toen president was. Ook oud-minister van Binnen-

landse Zaken Charles Pasqua bevindt staat op de lijst van het OM.

Zakenman voor rechtbank in Kiev vermoord

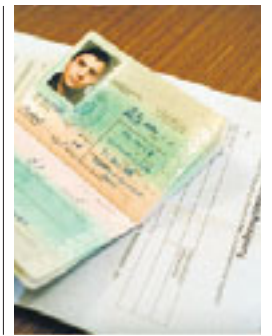
Een Russische zakenman is gisteren doodgeschoten toen hij uit een rechtbank in de Oekraïense hoofdstad Kiev kwam. Het slachtoffer, Maksim Koerotsjkin, stond terecht op verdenking van afpersing. Koerotsjkin had banden met de Oekraïense premier Viktor Janoekovitsj, die hij in 2004 steunde tijdens diens campagne voor de presidentsverkiezingen, die de aanleiding vormden tot de Oranjerolutie. Koerotsjkin heeft gezegd dat hij op valse gronden werd berecht.

Berlijn wil onder meer huwelijksmigratie tegengaan

DUITSE REGERING SCHERPTE EISEN IMMIGRANTEN AAN

De Duitse regering scherpert de toelatingseisen voor immigranten aan. Nieuwkomers moeten bewijzen dat ze de Duitse taal beheersen. Een aantal immigranten moet bovendien een digitale foto en vingerafdrukken afstaan. Ook probeert de Duitse regering om huwelijksmigratie tegen te gaan. De leeftijd waarop buitenlanders zich bij hun partner in Duitsland mogen voegen wordt verhoogd van 18 naar 21 jaar. Verder moet het voor immigran-

ten die al langer in Duitsland wonen, makkelijker worden om werk te vinden. Duitsland telt vijftien miljoen mensen van buitenlandse komaf. Oppositiepartijen en immigranten hebben kritiek op het plan. Volgens hen verdeelt het de samenleving en is het in strijd met de grondwet. Het parlement, waarin de coalitiepartijen CDU/CSU en SPD een grote meerderheid hebben, moet het voorstel ook nog goedkeuren.

Ook op deze dag...

1831 - De Bosnische generaal Husein Gradašević begon een opstand tegen de Ottomaanse bezetting van Sultan Mahmoed II.

Het weer

New York: 13°C / 2°C, zonnig
Toronto: 8°C / 0°C, lichtbewolkt
Vancouver: 12°C / 5°C, lichtbewolkt

Het weer

Mexico-Stad: 22°C / 17°C, zonnig
Santiago: 11°C / 1°C, lichtbewolkt
Rio de Janeiro: 28°C / 26°C, buien

50 jaar EU

De liefde voor Europa maakt van de Rus geen Europeaan

Hans Croijmans

Schizofrene liefde voor Europa

Rechts: religieus Rusland - op bezoek bij de paus. Onder: Europese luxe in Rusland - bij de opening van de Ikea net buiten Moskou stonden in 2004 gigantische rijen. AP

De Italiaanse ex-premier Silvio Berlusconi ziet Rusland wel lid worden van de EU. Maar Rusland zelf ziet dat niet zitten. Europa is goed voor luxe auto's en wintersportvakanties, maar niet voor politiek.

MOSKOU

Zijn favoriete auto is een Mercedes, Audi of BMW. En de luxe verbouwing van zijn appartement duidt een Rus steevast aan als 'Europees'. De Russische elite laat geen gelegenheid onbenut om Franse en Zwitserse wintersportoord, dan wel steden als Parijs, Londen, Milaan en Amsterdam te frequenteren. Russen bewonderen Europa en de Europeanen. Zelden of nooit wordt in Moskou of Sint-Petersburg een Brit, Fransman of Duitser lastige gevallen, laat staan gediscrimineerd.

Er is echter ook een andere kant. Volgens recent opinieonderzoek vindt bijna de helft van de Russen dat Europa - lees: de Europese Unie - een potentiële bedreiging vormt voor het onafhankelijke Rusland. En ofschoon de meerderheid van de Russische bevolking ten westen van de Oeral woont, beschouwt liefst 71 procent zichzelf niet als Europeaan. Kortom, de houding van Russen jegens Europa is tamelijk schizofreen. Omgekeerd is het waarschijnlijk niet veel anders. Rusland mag dan het communistische regime hebben afgeschied en op toeristen een opvallend moderne indruk maken; tegelijk blijven berichten over mysterieuze moorden en het autoritaire bewind van president Vladimir Poetin het beeld bepalen.

Europeser dan Turkije

De vraag of Rusland wel bij Europa hoort dringt zich op. Zou het land ooit tot de Europese Unie moeten kunnen toetreden? Silvio Berlusconi gaf mei 2002 een verrassend antwoord: ja! De toenmalige Italiaanse premier was destijds gastheer van een historische topconferentie in Rome die uitmondde in de oprichting van de NAVO-Rusland Raad. Als er met Moskou zelfs al kon worden samen-

gewerkt en overlegd over militaire kwesties, dan zou Rusland te zijner tijd toch ook in 'het gemeenschappelijke Europese huis moeten worden opgenomen', suggereerde de politicus annex zakenman.

Erg serieus werd Berlusconi niet genomen. Al helemaal niet door de overige veertien EU-landen, die veelal nog aan het idee moesten wennen dat er in 2004 tien nieuwe lidstaten bij zouden komen. Toch valt er wel wat voor te zeggen Rusland uitzicht op lidmaatschap van de Europese Unie te bieden. Historisch maakt het

Silvio Berlusconi ziet Rusland graag lid worden van de Europese Unie

land immers gewoon deel uit van Europa. Niet alleen omdat de tsarenfamilie zich eeuwenlang via huwelijken aan West-Europese hoven lieerden of omdat Peter de Grote in Zaandam over de scheepsbouw kwam leren. Nee, cultureel en religieus is Rusland, met zijn (orthodox-)christelijke waarden en tradities, innig verbonden met Europa. Veel inniger dan bijvoorbeeld het islamitische Turkije.

Economisch zijn Rusland en de EU zelfs buitengewoon hecht met elkaar verweven. Landen als Duitsland, Italië, Polen, Tsjechië, Oostenrijk en Hongarije zijn voor hun energievoorziening voor 40 tot 100 procent op Russische olie en gas aange-wezen.

Omgekeerd haalt Rusland bijna twee derde van al zijn importen uit de Europese Unie. Daarnaast is West-Europa goed voor 70 procent van alle kapitaal dat buitenlandse bedrijven in Rusland steken. Nederland is nota bene de grootste investeerder. Illustratief voor de bloei van de economische relaties is dat het aantal dagelijkse rechtstreekse vluchten tussen Schiphol en Moskou sinds deze week naar drie is opgevoerd. Zoveel is ze-

ker: een unie met Rusland zou een enorm machtsblok opleveren.

Het ziet er evenwel niet naar uit dat het gaat gebeuren. Alleen al de praktische bezwaren zijn voor de huidige EU-lidstaten onoverkomelijk. De oostgrens van de Europese Unie zou ineens tot Vladivostok, ver in Azië, reiken. En met zijn 140 miljoen inwoners zou Rusland bij de besluitvorming in Brussel bijvoorbeeld meer zeggenschap kunnen claimen dan Duitsland en Frankrijk samen.

Ook Ruslands autoritaire politieke bestuur, het gebrek aan rechtszekerheid, de beperkte democratische vrijheden en de overheidsbemoeienis met het zakenleven, vormen afdoende redenen voor Brussel om Rusland van de EU te isoleren.

Rusland wil zelf niets van aansluiting weten. Terwijl zondag in Berlijn het 50-jarig bestaan van de unie werd gevierd, verklaarde Poetin op de website van het Kremlin dat Rusland in 'intensieve en langdurige samenwerking' is geïnteresseerd. Tegelijk benadrukte hij dat 'Rusland niet naar lid-

maatschap van de EU streeft'. Amper tien jaar geleden waren er nog wel kansen om Rusland te integreren. De Koude Oorlog was verloren. Het land werd door de zwakke president Boris Jeltsin geregeerd. De bevolking was door armoede en bestuurlijke chaos gedesillusioneerd geraakt. Een clubje zakenlui had zich meester gemaakt van 's lands immense bodemschatten en was bezig zich op het Westen te oriënteren.

Herstel van de grootmacht

Met het aantreden van Poetin waren de mogelijkheden op een inkapseling van Rusland meteen verkeken. 'Rusland is zijn potentieel als grootmacht niet kwijtgeraakt', schreef de nieuwe president maart 2000 in een open brief aan het Russische volk. Herstel van die grootmacht stond bovenaan zijn agenda.

Die missie slaagt heel aardig. Het gezag van Moskou in regio's en provincies werd hersteld. Privatiseringen in economische sectoren die als 'strategisch' werden beschouwd (vooral

olie en gas), werden teruggedraaid. Geholpen door snel oplopende grondstofprijzen kwam het straatarme Rusland er financieel weer helemaal bovenop.

Dankzij die opvallende prestaties en zijn sleutelrol in de internationale energievoorziening speelt Rusland weer een eigen, vooraanstaande rol in de wereldpolitiek. Zie de kwesties Iran, Irak en Noord-Korea. 'Voor Rusland telt slechts het nationale eigenbelang', zegt Poetin keer op keer. Dat bevalt stukken beter dan wanneer het land als lid van de Europese Unie rekening moet houden met de belangen, grillen en nukken van 27 andere leden.

Poetin zelf viert graag vakantie bij zijn vriend Berlusconi in Italië. En als hij in het oostelijke deel van Duitsland komt, waar hij als KGB-spion jarenlang woonde, geniet hij zichtbaar. Maar de liefde voor het Europese, maakt ook de machtigste van alle Russen nog niet tot een echte Europeaan. ●

Discussie over begrafenis Gamsachoerdia LICHAAM EERSTE GEORGISCHE PRESIDENT KEERT TERUG

Het lichaam van oud-president van Georgië, Zviad Gamsachoerdia, keerde gisteren, na tien jaar verdwenen te zijn geweest, terug in de hoofdstad Tbilisi. Gamsachoerdia was de eerste president na de sovjettijd. Vanwege zijn beleid, dat begin jaren negentig uitmondde in een bloedige chaos, is hij omstreden. Het lichaam werd deze maand in Grozny, de hoofdstad van de Russische deelrepubliek Tsjetsjenië, ontdekt. Gisteren bracht een ambu-

lance het stoffelijk overschot naar Tbilisi. Langs de besneeuwde route stonden aanhangers van de oud-president. Gamsachoerdia is naar zijn ouderlijk huis gebracht waar hij tot de begraving is opgebaard. Zijn weduwe eist van president Saakasjvili dat hij in de kathedraal van Tbilisi begraven wordt, maar een overheidscommissie beveelt een plek in het pantheon voor Georgische schrijvers aan. De staatsman schreef boeken over dichters.

Eerste Amerikaanse stad met dergelijk verbod SAN FRANCISCO VERBIEDT PLASTIC BOODSCHAPPENTAS

Na weken actievoeren door voor- en tegenstanders heeft de gemeenteraad van San Francisco de knoop doorgemaakt en een verbod uitvaardigd op plastic boodschappentassen. Kruideniers mogen hun klanten alleen nog tassen van papier, herbruikbaar textiel of afbreekbaar bioplastisch aanbieden. De maatregel wordt genomen omdat de plastic zakken de stad vervuilen en het leven in zee verstikken. San Francisco is de eerste Amerikaanse stad die

plastic tassen verbiedt. Burgemeester Gavin Newsom moet de maatregel nog bekrachtigen, maar heeft al aangegeven voorstander te zijn van het verbod. Milieubeschermers hopen dat de winkeliers afbreekbaar plastic verkiezen boven papier, omdat daarvoor weer bomen moeten worden omgehakt. Veel winkeliers verkiezen papier boven het relatief dure en nog weinig gebruikte bioplastisch.

Het weer
Tokio: 22°C/12°C, lichtbewolkt
Shanghai: 8°C/2°C, regenachtig
Hongkong: 25°C/21°C, zonnig

Het weer
Moskou: 15°C/2°C, zonnig
New Delhi: 36°C/17°C, zonnig
Johannesburg: 21°C/12°C, lichtbewolkt

Handsfree sms'en
In de Amerikaanse staat New Jersey zijn politici van plan om sms'en achter het stuur te verbieden. Uit onderzoek blijkt dat één op de vijf autorijders regelmatig achter het stuur een sms typt.

John Moore, de hoogste baas van Antonov. ROGER DOHMEN/HOLLANDESE HOOGTE

Beleggen Nog een Chinese deal in pijplijn Fors verlies Antonov

Redactie economie
AMSTERDAM

•••
Bedenker van transmissiesystemen Antonov is met twee à drie Chinese bedrijven in gesprek voor productie-licenties van de 6-versnellings automatische transmissie. Dat stelt com-

missaris Jos Haag tegenover Betten Beursmedia.

Het zou gaan om partijen die 'minimaal de omvang' hebben van de Chinese autoproducent Geely, met wie Antonov begin januari een licentie-overeenkomst sloot. 'Het is koffiedik kijken of er dit jaar al overeenkom-

sten worden gesloten, maar er zit dit jaar naar mijn verwachting minimaal een overeenkomst in'.

Antonov kan wel wat goed nieuws gebruiken want gisteren werd tevens bekend dat het bedrijf over 2006 een nettoverlies heeft geleden van 4,7 miljoen euro, een daling van ruim 38 procent vergeleken met 2005.

Antonov verwacht in 2007 'substantiële opbrengsten' te genereren, aangezien de productieprogramma's goed vorderen en op koers liggen. •

Adult 28.258 kijkers per seconde

Porno via internet en mobieltje heeft de toekomst

De verhuur en verkoop van porno op dvd is definitief op zijn retour. Porno via internet, 'pay-per-view' en op de mobiele telefoon hebben de toekomst.

Jerry Huider
AMSTERDAM

•••
De omzet van de porno-industrie is wereldwijd groter dan de gezamenlijke omzet van de top technologie-bedrijven Microsoft, Google, Amazon, eBay, Apple en Yahoo. In totaal gaat het om een kleine 100 miljard dollar. De Chinezen voeren de lijst aan. Ze genereren een omzet van ruim 27 miljard. Zuid-Korea is goede tweede met een kleine 26 miljard.

Elke seconde van de dag kijken een kleine 30.000 internetgebruikers porno en wordt er ruim 3.000 dollar gependend aan pornografisch materiaal.

Het aanbod is groot en divers, want elke 39 minuten wordt er alleen al in de Verenigde Staten een nieuwe pornovideo gemaakt. Dit blijkt uit een mondiaal marktonderzoek van TopTenReviews.com.

De toekomst van porno ligt volgens het onderzoek in internet, televisie en de mobiele telefoon. Cijfers uit de VS laten zien dat vooral seks via

de televisie en mobiele telefoon enorm groeiende zijn. Werd er in 2005 nog maar 1,34 miljard omgezet via deze kanalen, in 2006 was dit al gestegen naar 2,19 miljard.

Pornodvd's kopen en huren lijkt zijn hoogtepunt te hebben gehad in de VS. De omzet via dit kanaal daalde met ruim 15 procent in een jaar van 4,28 miljard dollar naar een schamele 3,62 miljard.

Nederland is relatief braaf op pornogebied. Nederlanders geven per jaargemiddeld 12 dollar per persoon uit aan porno, een totaal van 200 miljoen per jaar. Ter vergelijking: Zuid-Koreanen geven gemiddeld 526 dollar per jaar uit aan porno, in totaal een kleine 26 miljard.

Ook het aantal websites dat wordt gehost in Nederland is opvallend laag: 1,9 miljoen. De VS is hierin verreweg marktleider. Uit dit land komen maar liefst een kleine 245 miljoen websites. Duitsland is op afstand tweede met ruim 10 miljoen websites.

Het onderzoek richtte zich ook op jongeren. De gemiddelde leeftijd waarop een kind via internet in aanraking komt met porno is 11 jaar. 90 procent van kinderen van 8 tot 16 jaar komt via internet voor het eerst in aanraking met porno, meestal tijdens het huiswerk maken. •

In één adem uit: boeken die je raken!

Bruna is de gemakkelijkste boekwinkel voor leesliefhebbers. Met volop keuze uit literatuur, thrillers, romans, biografieën, kinder- en hobbyboeken.

De meeste titels zijn op voorraad en als er onverhoopt een boek niet is, wordt het onmiddellijk voor je besteld. Maar je boeken kan je ook bestellen op bruna.nl.

Je kan je bestelling thuis laten bezorgen óf zonder extra kosten bij je Brunna winkel afhalen. Dus als je zin hebt om te lezen, vind je het altijd bij Brunna.

Lucifer
Connie Palmen.
Een spannende roman over een tragische liefdesverhouding en een dramatische dood.
19.95

Het huis van de Moskee
Kader Abdolah.
Het verhaal van een invloedrijke Iraanse familie die ziet hoe alles verandert onder het juk van Khomeini. Een prachtige, ontroerende en toegankelijke roman.
22.50

De vliegeraar
Khaled Hosseini.
Een intiem en authentiek verhaal over de verraden vriendschap van twee jongens, van de inval van de Russen tot het schrikbewind van de Taliban.
GEILLUSTREERDE LUXE EDITIE
19.90

De wandelaar
Adriaan van Dis.
Een man krijgt een hond die een andere wereld voor hem opent: die van vluchtelingen, illegalen en zwervers.
17.90

De thuiskomst
Anna Enquist.
De ontdekkingsreiziger James Cook was een verlichte geest die de wereldzeden heeft bevaren en is opgeklommen tot de sociale elite van zijn land.
12.50

bruna

Miljoenendeal Rooskleurige toekomst Nederlands textielbedrijf

TenCate geeft acht in Verenigde Staten

TenCate gaat voor miljoenen dollars vlamwerende uniformen produceren voor het Amerikaanse leger.

Femke van Wiggen

AMSTERDAM

Amerikaanse soldaten lopen binnen niet al te lange tijd rond in uniformen die gedeeltelijk gemaakt zijn door het Almeloese bedrijf TenCate. De textiel-fabrikant heeft twee miljoenenorders van het Amerikaanse leger in de wacht gesleept, met een gezamenlijke waarde die tussen de 54 en 64 miljoen dollar ligt.

Omdat frontsoldaten tot op heden nog geen vlamwerende uniformen dragen, zal de militaire markt voor het vlamvertragende Defender volgens Frank Spaan, woordvoerder van TenCate, flink toenemen. Hij verwacht dat TenCate in 2007 voor zo'n 17 miljoen dollar kan leveren. TenCate kreeg eind 2006 ook al

Amerikaanse militairen krijgen vlamwerende uniformen. HOLLANDE HOOGTE

twee opdrachten van het Amerikaanse leger. Toen werd bekend dat het Amerikaanse leger alle militairen

- dus niet langer alleen frontsoldaten - wil gaan beschermen tegen de gevaren van brand. Het Amerikaanse

leger zal de geleverde materialen nu ook gaan gebruiken om personeel in vliegtuigen, helikopters en gepantserde voertuigen te beschermen.

Om de leveringen te bespoedigen zal TenCate Defender in licentie produceren. Voorsnog gaat het bedrijf voor de komende twee, drie jaar uit van een winststijging van 10 tot 15 procent.

Tom Muller, analist bij zakenbank Theodoor Gilissen is echter een stuk positiever en vindt een winstgroei van 10 tot 20 procent waarschijnlijk.

TenCate breidt de laatste jaren enorm uit. Als het Amerikaanse leger je inlijft, kun je een stijgende vraag verwachten. Het is TenCate niet altijd voor de wind gegaan. Zo'n zes, zeven jaar geleden zag het bedrijf zich genoodzaakt een aantal niet zo succesvolle producten af te stoten en zijn ze zich gaan specialiseren in technisch textiel. Die investering begint zijn vruchten af te werpen.

Ook George Luijckx van IRIS Research, het onderzoeksbureau van Rabobank en Robeco, is optimistisch. 'TenCate kondigde eind 2006 al mogelijke vervolgoeddrachten aan. Deze order alleen al is 20 procent van de divisieomzet van vorig jaar.'

Sinds de overname in 2004 van Southern Mills, in de VS de belangrijkste producent van hoogwaardige hittebestendige weefsels, is TenCate wereldwijd marktleider in technisch textiel. TenCate levert ook aan andere Europese landen en ministeries, maar tot nog toe leidde dat nooit tot een dergelijke grote order als voor het Amerikaanse leger.

Het driehonderd jaar oude bedrijf begon als textiel-fabrikant om na enkele jaren over te gaan op industriële textielproductie. Sinds 1852 mag de TenCate zich koninklijk noemen. Het bedrijf heeft wereldwijd meer dan 3.700 medewerkers in dienst en is onder meer bekend van zijn tentdoek en kunstgras. ●

Beurs

IEX.nl
van beleggers voor beleggers

Beurs Vandaag Politiek incorrect beleggen

Vies, voos Vice Fund

Drank, wapens, en gokken: welkom bij het succesvolle, maar foute Vice Fund. Ideaal voor wie niet wil meedoen aan groen beleggen, ethisch en duurzaam.

AMSTERDAM

Duurzaam beleggen is goed voor het geweten, het milieu en bovendien kunnen er soms mooie rendementen worden geboekt. Wie denkt dat alleen met heilige boontjes geld is te verdienen, komt bedrogen uit. Aandelen van gokpaleizen, wapen-fabrikanten en tabaksconcerns leveren nu misschien zelfs wel meer op dan beleggen in windmolens, zonnepanelen en biobrandstof.

Tenminste, dit bewijst tot dusverre het Amerikaanse Vice Fund.

Het fonds bestaat pas sinds 2003 en daarom is de trackrecord te kort om duidelijke conclusies te kunnen trekken. Wel is het zo dat met respectievelijke totaalrendementen van 34,3% (2003), 24,4% (2004), 6,4% (2005), 23,2% (2006) en 1,0% tot nu toe dit jaar benchmark S&P 500 - dé Amerikaanse index - alleen nog maar het achterwiel van het fonds gezien.

Sociaal correct

Het prospectus van het Vice Fund laat er geen gras over groeien: 'De beheerders beleggen in bedrijven die voor een groot deel afhankelijk zijn van tabak, gokken, wapens, dranken andere bedrijven waarvan de diensten of producten niet gezien worden als sociaal correct.' Clusterbommen?

Mijnen? Geen probleem. Goed of fout, de beurstheorie stelt nu eenmaal dat het de kunst is om juist contrair aan de - in dit geval groene - kudde te investeren.

Pas na deze schifting kijken fondsbeheerders Charles L. Norton en Allen R. Gillespie naar andere factoren, zoals koers/winstverhouding, de balans en de kwaliteit van het management. Het grote voordeel van fout beleggen is volgens hen dat het economisch klimaat de beurskoersen van deze bedrijven nauwelijks beïnvloedt: 'Wat er ook gebeurt in de wereld, mensen blijven altijd drinken, roken en gokken. Kortom, vice is nice'.

Seks

Een greep uit hun beleggingen per 31

januari, de laatste keer dat het fonds verslag uitbracht:

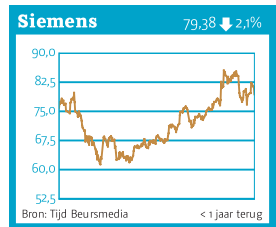
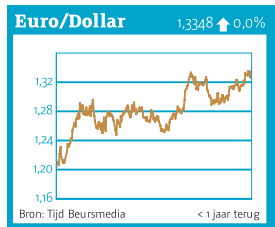
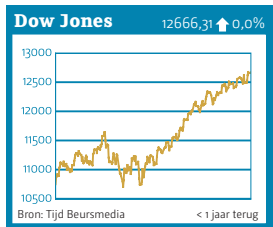
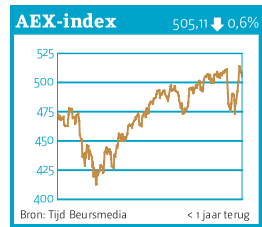
- Altria, British American Tobacco, Reynolds (tabak),
- Heineken, Inbev, SAB Miller (drank),
- Northrop Grumman, Lockheed Martin (wapens)
- MGM Mirage, Las Vegas Sands, Wynn Resorts (gokken).

Geen seks? Nee, maar dat heeft meer te maken met dat er wereldwijd bar

weinig bordelen en blootbladen beursgenoteerd zijn, dan op ethische gronden. Eigenlijk is er alleen het Duitse Beate Ulshe.

Wedden?

Op welke koers sluit AEX vanmiddag om 17:30 uur? Mail de koers voor 10:00 uur aan depers@iex.nl. De beste voorspeller wint een jaarabonnement op beleggersblad IEX magazine. ●

Siemens ohne sieg

Al maanden teisteren omkoop-schandalen het - van mobieltjes tot trams - het Duitse conglomeraat Siemens. Voor de aandelenkoers maakt het weinig uit. Al sinds mensenheugenis blijft het ver achter bij de Duitse hoofdindex DAX 30. Wat misschien wel merkwaardig is, is dat durfkapitalisten zich nog niet à la Stork en ABN Amro op deze prooi hebben gestort om die te splitsen.

Het Panel

STELLING: JEROEN VAN DER VEER: JA OF NEE?

Royal Dutch Shell (RDS), met een beurswaarde van circa 163,1 miljard het grootste Nederlandse bedrijf, verlengt het contract met CEO Jeroen van der Veer tot juni 2009. Hij leidt Shell vanaf maart 2004. Goede zaak? Voor de goede orde: sinds maart 2004 steeg de AEX ruim 40%, RDS liep 25% op.

Dubbel teleurstellend

JERRY DE LEEUW (OPTIEHANDELAAR)

'In drie jaar tijd is Shell met 24% gestegen. Dat is 8% per jaar. De AEX steeg in diezelfde periode met 41%. RDS presteerde ondermaats. Koppel daaraan ook nog de gestegen olieprijs en de prestatie is dubbel teleurstellend. Een nieuw contract vindt op basis van dergelijke prestaties geen vruchtbare grond.' ●

Topper

CEES SMIT (VERMOGENSBEHEERDER TODAY'S)

'Ik behoor tot de fans van Jeroen van der Veer. Ik vind alleen wel dat Van der Veer als topper van zo'n international bedrijf de komende jaren mag gebruiken om zijn Engels ietwat te verbeteren. Het aanblijven van een topman geeft rust en dat kunnen we op dit moment wel gebruiken.' ●

Goede zaak

MICHEL PEKELHARING (SENIOR EDITOR IEX)

'Shell is met een jaaromzet van 250 miljard euro en projecten overal ter wereld eerder een mammoettanker dan een speedboot. Even het roer omgooien is er niet bij. Zoiets kost tijd en met het verlengen van het contract geeft het concern aan dat het die tijd ook wil nemen. Dat is een goede zaak.' ●

Interview Alexander Ribbink, commercieel directeur TomTom

'We zijn slimmer, sneller, beter'

Alexander Ribbink (43) is sinds 2003 commercieel directeur bij TomTom. Hij is een rasverkoper. 'Er zijn eigenlijk geen redenen te verzinnen om niet zo'n ding te kopen.'

Edward Deiters
AMSTERDAM

Op wat voor een dashboard staat uw TomTom?

'Ik heb een Renault Espace, maar kom eigenlijk altijd op de fiets naar mijn werk.'

In 2006 schreef TomTom - opnieuw - recordcijfers. Tevreden?

'We hebben vorig jaar 4,7 miljoen van die draagbare kastjes verkocht... Ik word heel blij van zo'n getal. Iets met een miljoen is veel, maar als je kijkt naar hoeveel auto's er rondrijden dan is bijna 5 miljoen stuks op 430 miljoen auto's natuurlijk nog niet zoveel. Natuurlijk is niet die hele markt voor ons, maar het geeft wel aan waarom wij fundamenteel positief zijn.'

Maar zo'n kastje, wat software erin, dat kan toch iedereen namaken?

'Dat klopt echt helemaal niet! Anders zou iedereen dat toch doen? Wij hebben in Europa nu alweer drie jaar een marktaandeel van rond de 50 procent. Er zijn een heleboel apparatjes te koop. Natuurlijk zien wij die ook. Deze markt trekt een hoop gelukszoekers aan die het proberen. En niet iedereen is even succesvol. Ik wil het niet te hard inwrijven, maar Sony zit nu al een paar jaar in deze markt en heeft een marktaandeel van rond de 3 procent, dus dat schiet niet erg op. Ook een bedrijf als Philips kondigde zijn komst aan, maar zag er toch maar vanaf. Van elke twee apparaten in Europa verkopen wij er nu een.'

Waarom willen automobilisten jullie op het dashboard en niet een goedkope kloon?

'Wij hebben vanaf het begin op een heel andere manier naar deze markt gekeken. Wat wij doen, bestond in 2003 nog niet echt. Een draagbaar navigatiesysteem met een aantrekkelijk design en een normale prijs dat nog gemakkelijk te bedienen is ook. Wij hebben ons een beetje afgezet tegen die markt voor rijkelui die heel veel geld neertelden voor de ingebouwde systemen. Pas wanneer je een grote BMW kocht, kon je het er als optie bij krijgen.'

Alexander Ribbink (l) en TomTom-oprichter Harold Goddijn. HH

Ribbink pakt een uit de Kampioen van de ANWB gescheurd stuk papier en gaat in de marketingmodus.

'Kijk voor 349 euro koop je een Tom Tom One met heel Europa. Drie-vier-negen! Iemand die ik goed ken, heeft een heel dure auto, die wilde naar Frankrijk rijden, maar had geen dvd van dat land. Hij ging naar zijn dealer en moest 180 euro betalen voor een dvd met alleen Frankrijk erop. Bij ons geef je iets meer uit en je hebt een heel nieuw apparaat, dat je zo in je zak kunt stoppen of kunt meenemen naar je volgende auto. Wij verdienen er al netjes geld mee. Maar als je zoveel voor één land moet betalen, dan weet je dat er ergens iemand... nou eh, dat zal ik maar niet invullen, dat is niet erg beurswaardig. Waar het om gaat is dat wij altijd slimmer, sneller en beter proberen te zijn. Daarom houden wij die voorsprong. De nummer twee is in Europa echt

een factor vijf kleiner dan wij.

Dat is Garmin toch?

Ja, eh, die ja... In hun thuisland Amerika zitten zij op 50 procent, wij op 20. Wij zijn dus een stuk groter in Amerika dan zij hier.'

Het botert niet zo tussen jullie?

'Die rechtszaken overpatenten? Ach, dat is in Amerika een beetje de *cost of doing business*. Zij hebben ons daar aangeklaagd. Wij hebben hen nu hier in Europa aangeklaagd voor inbreuken op ons design. Niet leuk, maar we verdedigen ons met verve. Het is allemaal nog onder de rechter, maar wel zonde van de tijd en het geld, we hebben zeer goede advocaten in dienst en kunnen het ons veroorloven. Tja, jammer... Onze kern ligt niet bij het op elkaar vliegen afvanging op deze manier. Ik vind dat geen teken van kracht. Je kunt beter

de consument overtuigen dan de rechter. Maar als ze ons zo willen aanspreken, kunnen ze het ook zo krijgen.

Laten we het hebben over onze dienst TomTom Home... daar word ik vrolijk van. Die heeft inmiddels een miljoen gebruikers. Onze klanten kunnen zo op hun eigen computer hun TomTom up-to-date houden. Bijvoorbeeld nieuwe kaarten laden of er software-updates, flitspalenbestanden of nieuwe stemmen in stoppen. Je zou het een beetje kunnen vergelijken met iTunes van Apple.'

Flitspalenbestanden?

'Ik denk dat wij zonder overdrijving de beste flitspalendatabase van Europa hebben. Waarmee niet gezegd is dat ie foutloos is. Maar vergeleken met lokale aanbieders zijn we gewoon beter. Haha, ik heb het geprobeerd en het werkt.'

Ribbink pakt een vuistdik pak papier en trommelt erop met zijn hand. 'Dit is een onderzoek dat wij samen met TNO hebben gedaan. Delta Loyd belde ons. Niet wij hun, maar zij ons. Ze hadden het idee dat leaserijders met een TomTom veiliger reden. Wat wij ervan dachten? Dus dat hebben we uitgezocht. Wat bleek? Minder stress, 16 procent minder kilometers en je bespaart aan tijd maar liefst 18 procent. Daarnaast bleek rijden met een navigatiesysteem ook gewoon veiliger.'

Ribbink was zowel marketingman als reclameman van het jaar, hij voerde TomTom ooit zelfs op als redder van relaties. 17 procent van de relaties zou volgens hem in de auto sneuvelen.

'Het is algemeen bekend dat kaartlezen en de weg vinden grote bronnen van ergernis zijn.'

En waar houdt TomTom zich nog meer bezig?

'We zijn onlangs begonnen met TomTom Work. Dan gaat het om communicatie tussen een auto en de basis. Stel je hebt een lift in je gebouw, daarin zit iemand vast. Daar moet natuurlijk zo snel mogelijk iemand van de reparatiedienst bij komen. Terwijl die liftmonteur er door ons apparaat naartoe geleid wordt, kan zijn baas alvast informatie naar hem toezenden. Wanneer hij is aangekomen, ziet hij op zijn schermje bijvoorbeeld welke lift hij moet hebben. Als hij op tijd werkt, is het heel makkelijk factureren en als hij klaar

is kan hij weer op zijn schermje zien wat zijn volgende opdracht is. Daarnaast zijn we met Vodafone bezig om met hulp van de signalen van mobiele telefoons de verkeersinformatie op een hoger niveau te brengen dan ooit tevoren. We beloven geen wereld zonder files, maar wel een wereld waarin mensen zich iets meer baas voelen over hun eigen mobiliteit. Het zou al mooi zijn als je TomTom een piepje geeft omdat hij precies weet dat je weg moet rijden om ergens op tijd aan te komen.'

Het verzilveren van uw opties leverde u afgelopen november ruim zestig miljoen euro op. Wat motiveert u om nu iedere dag naar uw werk te gaan?

'Wat is nou leuker dan met de groei van iets echt succesvol bezig te zijn? Het is moeilijk en uitdagend. Er werken hier intelligente mensen met wie we proberen op de juiste manier de beste te worden in wat wij doen. Weet je wat het is met al dat geld: je wilt toch je leven zo inrichten dat je doet wat je echt leuk vindt. En dan is de kern niet een zak geld erbij of eraf. Dat klinkt voor mensen die dit lezen waarschijnlijk als makkelijk praten. Maar er is voor mij bijzonder weinig veranderd. Ik had al een huis, had al een auto. En ja, ik heb meerdere TomTommetjes. Dat dan weer wel.'

Wat vond u er van dat u door die optiewinst toch een beetje werd neergezet als de exponent van het grote graaien in Nederland?

'Niemand kan verdedigen dat dit soort bedragen redelijk zijn. Maar het is nu steeds wel eerlijk en terecht, want er is risico genomen en waarde gecreëerd voor velen. Ik denk altijd maar zo: ik heb minimaal 5 procent aan het succes en de waarde van TomTom bijgedragen. Die 5 procent is nu veel geld waard.'

Uw werk is dus nog niet gedaan?

'Zeker niet. In Europa heeft pas 15 procent van alle auto's een of andere vorm van navigatiehulp. In mijn optimistische blikke wereld zeg ik dan: 85 procent heeft nog helemaal niets. Nou ja, als dat al te optimistisch is, laat het dan 35 procent zijn. Ik wil niet megalomaan klinken en je moet dit eigenlijk niet citeren, maar er was een frisdrankfabrikant die zei: elke lege hand is een gemiste kans. ●

JEROEN SMIT

Misbaar

ABN Amro, die grote machtige bank, is een speelbal geworden. Het bestuur, onder leiding Rijkman Groenink, is het initiatief volledig kwijt. Gisteren probeerde de leiding nog even het roer te pakken. Met mooie woorden over groei en efficiency en de belofte dat 2007 toch echt een oogstjaar gaat worden. Maar een zelfstandig voortbestaan noemt de bank nu amechtig 'een sterk alternatief'.

Een overname door het veel krachtiger en winstgevender Barclays wordt

steeds, bijna wanhopig, 'een fusie' genoemd.

Het maakt niet zoveel meer uit wat het bestuur van ABN Amro vindt. De aandeelhouders zijn alle beloftes beu. Ze verwachten, nee eisen (na de recente koersstijging), dat de bank binnenkort wordt opgesplitst of verkocht. Andere smaken zijn er niet meer. Eigenlijk krijgt Groenink daarmee wat hij al jaren lang predikt: de aandeelhouder is de baas. Op de vraag waar het mis is gegaan zal hij, als het goed is, uitkomen bij augustus 2001. Toen liet Groenink (nota bene

verantwoordelijk voor human resources) naar 75 procent van het Nederlandse personeel een brief sturen met de mededeling dat ze misbaar waren. Hij wilde 'zijn' mensen scherp krijgen. Ze dwingen na te denken over hun positie en kwaliteiten.

Honderd jaar geleden had het mischien gewerkt, toen waren werknemers nog bang voor de baas. Nu werd vooral duidelijk dat die slimme bankier Groenink geen goede werkgever is. En al helemaal geen leider van hoogopgeleide kenniswerkers die voor alles gemotiveerd moeten worden om hun werk zo goed mogelijk te doen. In één klap bracht Groenink de loyaliteit van al die mensen om zeep. Die brief was de

doodsteek voor de ambities van ABN Amro. Groenink weet dat.

Tegen *Vrij Nederland* zei hij: 'Die misbaarbrief heeft verschrikkelijk veel kwaad gedaan. Daar heb ik wel erg spijt van.' De Raad van Commissarissen, onder leiding van Aarnout Loudon, had zich toen moeten realiseren dat juist Rijkman Groenink misbaar was. Als ze toen op zoek waren gegaan naar een bestuursvoorzitter die de moraal weer op had gezet dan was De Bank nu niet zo'n wanhopige speelbal geweest. ●

DSM breidt uit in India
DSM breidt zijn activiteiten in India uit met de bouw van een nieuwe fabriek voor technische kunststoffen. Welk bedrag het concern investeert, wil het desgevraagd niet zeggen.

Anoniem
Ik hoef niet te zwemmen in het geld. Pootje baden is al genoeg.

Robeco naar Egypte
Robeco gaat in Egypte beleggingsproducten verkopen. De vermogensbeheerder gaat daarvoor een strategische samenwerking aan met Obelisk, in de vorm van een converteerbare lening.

Media Nieuwe journalistiek

'Journalisten zijn net zombies'

Vernieuwing anno 1976. De Nieuwe Revu-redactie (boven) lanceert de formule 'sex, sensatie en socialisme'. HH

De Pers kreeg deze week haar eigen nieuwssite. De lezer kan voortaan direct reageren op de krant en het wereldnieuws. Mooi, maar slechts een begin. Mark Deuze voorspelt dat de burger aan de macht komt.

Marcel Hulpsas
AMSTERDAM

Mark Deuze woont en werkt in de Verenigde Staten, maar is sinds vorige maand ook hoogleraar Journalistiek en Nieuwe Media in Leiden.

Je gaat elke zomer een masterclass geven gewijd aan multimedia-journalistiek. Wat is dat?

'Multimedia - ofwel convergente journalistiek heeft twee dimensies: topdown en bottom-up. Convergentie van bovenaf is het maken van nieuws voor verschillende media tegelijkertijd. Journalisten moeten leren samenwerken, kennis en ervaring delen, beslissingen nemen over welke delen van het verhaal zich het beste lenen voor welk soort medium: ra-

dio, tv, web, krant, tijdschrift. Convergentie van onderop is het maken van een mix van het werk van de professionele journalist en de amateur. De zogenaemde burgerjournalistiek is daar een voorbeeld van.'

Wat is dat, 'burgerjournalistiek'?

'Dat zijn vormen van nieuwsgaring en -verspreiding waarbij burgers uit de doelgroep de kans krijgen zelf onderwerpen voor nieuws, commentaar op het nieuws, dan wel eigen nieuws bij te dragen. In sommige gevallen, voor bepaalde media - ik denk aan gespecialiseerde nieuwsmedia of zogenaemde 'hyperlokale' nieuwsmidia - is het opengooien van de deuren van het redactielokaal een goede optie. In andere gevallen is dat niet zo.'

Je hebt de traditionele journalistiek ooit een zombie-instelling genoemd. Waarom?

'Journalistiek is als beroep zoals uitgeoefend bij uitgeverij en omroepbedrijven een voorbeeld van een maatschappelijk instituut dat haar tijd en

nut wel heeft gehad, maar door de macht der gewoonte door blijft gaan op platgetreden paden. Een dood instituut dat zichzelf nog immer springlevend acht.'

Hebben we straks geen behoefte meer aan professionals die het nieuws aanbod selecteren en duiden?

'Er is grote behoefte aan filters en duiders - maar dat hoeven niet per definitie professionals te zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan reputatiesystemen waarbij makers en gebruikers samen nieuwsberichten beoordelen, waarderen, en van commentaar voorzien.'

Wat zien de zombie-media momenteel over het hoofd?

'Zombie-journalisten kunnen er maar niet bij dat 'het publiek' niet meer bestaat en dat consumenten van nieuws ook producenten zijn. Of dat het in acht nemen van de vragen en wensen van je kijkers of lezers niet hetzelfde is als marktdenken. De zombie-journalistiek weigert in te

zien hoe zinloos het is om hardwerkende mensen elke dag weer een contextloze karrenvracht aan nutteloze algemene informatie in de maag te splitsen zonder respect voor wat mensen zelf te vertellen hebben, zonder aandacht voor de wensen en nieuwsbehoeften van het publiek, en vooral: zonder oprechte betrokkenheid bij de snel veranderende leefomgeving van de gemiddelde Nederlander. Dat betekent niet dat journalisten hun werk slecht doen - dit betekent wel dat hun visie op het vak niet meer past bij deze tijd - de visie van een levende dode.'

Mensen vullen het web momenteel met voor niet-betrokkenen volstrekt oninteressante persoonlijke zaken en bespiegelingen. Het web als familiearchief, en om eens lekker te schrijven. Die behoefte staat toch los van de informatiebehoefte van de samenleving?

'Vergeet niet dat we voor de meeste problemen van alledag juist enorme behoefte hebben aan verpersoonlijkte, herkenbare en liefst direct toepasbare verhalen. Veel van die hyper-individuele verhalen op weblogs of op sites als Youtube zijn zo interessant omdat ze ons iets vertellen hoe andere mensen zoals onszelf om gaan met alledaagse dingen. De journalistiek heeft op dit gebied nog een wereld te winnen. Dat betekent natuurlijk niet dat alle journalistiek die kant op moet - het betekent alleen dat we die ontwikkeling niet moeten afdoen als 'volstrekt oninteressant'.'

Voor journalistenonderzoek en -onderwijs schept dat veel creatieve ruimte, bijvoorbeeld om onszelf eens echt af te vragen wat journalistiek nu eigenlijk precies is - en daarmee bedoel ik: los van media en onafhankelijk van beroep. Goede, inspirerende journalistiek is niet noodzakelijkerwijs voorbehouden aan mensen die als journalist een vast salaris verdienen. Het 'beroep' journalist is veel meer een idee of ideaal.

Nederland is wereldwijd een van de landen waar de behoefte aan zelf-expressie onder het volk het sterkste is. Het bestaan van een eigenwijze, terugpratende en sterk individualistische burgerij is een maatschappelijke realiteit. Dit volk heeft mede daarom verschillende manieren nodig om geïnformeerd te worden - en een van die manieren is hen de kans te geven elkaar op gerede wijze te informeren. Dat is geen bedreiging van journalistieke onafhankelijkheid - het is een verrijking!' ●

● De volledige versie van dit interview is te vinden op www.depers.nl. Hier zijn ook voorbeelden van burgerjournalistiek te vinden. Verder discussieren met Mark Deuze? www.deuze.blogspot.com

Psychologie Multitasking toch niet zo verstandig

Redactie wetenschap
AMSTERDAM

••• Jongeren zouden er erg goed in zijn: multitasken, meerdere dingen tegelijk doen. Huiswerk maken bijvoorbeeld met een iPod op de oren en onderwijl speuren op internet naar nieuwe muziek. Ouderen kunnen dat niet; ze zijn er niet aan gewend - en moeten zich dan ook niet aan storen aan het gedrag van de jeugd. Maar zijn jongeren echt duizendpoten?

De reactietijd is er in ieder geval niet bij gebaat. Onderzoekers van de Vanderbilt Universiteit in Tennessee vroegen een aantal proefpersonen om eerst een enkele taak uit te voeren en daarna twee taken tegelijk: ze moesten reageren op bepaalde geluiden en op bepaalde beelden. Als ze twee taken moesten uitvoeren, daalde de reactietijd van enkele milliseconden naar een volle seconde - geen ramp tijdens het studeren maar wel als je zit te telefoneren achter het stuur, en er gebeurt iets op de weg.

Bij een recent experiment uitgevoerd in Oxford moesten groepen jongeren en ouderen een eenvoudige taak uitvoeren, en werden ze daarbij zo nu en dan gestoord door een telefoontje of msn-berichtje. Ongestoord maakten de jongeren minder foutjes dan de ouderen, maar als de proefpersonen regelmatig werden gestoord, scoorden oud en jong even goed. Volgens onderzoeker Martin Westwell van het Institute for the Future of the Mind, beschikken ouderen over een flexibeler geest, waardoor ze beter in staat zijn onderbrekingen om te gaan.

Westwell (36) is zo onder de indruk van de resultaten van zijn eigen onderzoek, dat hij zijn eigen werkwijze heeft aangepast: 'Ik check mijn e-mail tegenwoordig hooguit een keer per uur. Voortdurend je mail willen controleren, kan je werkrimte werkelijk ondermijnen.' ●

KORT

... Vikingvrouw kwam uit Zuid-Rusland

Een vrouw waarvan de stoffelijke resten een halve eeuw geleden werden aangetroffen in een vikinggraf in Noorwegen, stamde waarschijnlijk uit de omgeving van de Zwarte Zee. Dit bewees de Noorse anatoom Per Holck van de universiteit van Oslo. Holck analyseerde DNA uit een stukje bot van de vrouw, aangetroffen in het beroemde Oseberg-schip, een vinkingschip dat als graf werd gebruikt en onder een grafheuvel werd begraven. De herkomst van de vrouw is opmerkelijk maar niet onverklaar-

baar. De Vikingen onderhielden nauwe handelscontacten met de heersers in Kiev.

... Vondst van reuzenpad is slecht voortekken

De vondst van een zeventig centimeter lange suikerrietpad eergisteren in Noord-Australië is slecht nieuws voor de natuurbeschermers daar. Dit soort werd zeventig jaar geleden geïntroduceerd vanuit Hawaï omdat ze de natuurlijke vijanden zijn van de suikerrietkever die toen de rietvelden teisterde. De pad voelde zich echter ook buiten de rietvelden prima thuis en is bezig met een gestage opmars over het continent. Zelfs krokodillen heb-

ben geen trek in de giftige amfibieën.

... Italië eist zijn beer terug

Bruno, de Italiaanse bruine beer die afgelopen zomer Oostenrijkse en Duitse toeristen de stuipen op het lijf joeg (en dertig schapen doodde), is de inzet van een diplomatiek relletje. De zwerfende beer, die door de Duitse pers verwelkomd werd als de eerste Duitse beer sinds 170 jaar, moest uiteindelijk gedood. De Italiaanse autoriteiten eisen nu het lichaam van de beer op, maar de Duitsers weigeren hierop in te gaan. Volgens hen is het lijk van Bruno Duits, en er zijn plannen om het beest op te zetten en in een museum in de grensstreek tentoon te stellen.

Broeikas effect

'STEDEN ALS AMSTERDAM EN TOKIO IN GEVARENZONE'

Als gedurende de komende decennia als gevolg van het broeikas de ijskap van Antarctica gedeeltelijk smelt en het zeeniveau daardoor met tien meter stijgt, zal er voor 634 miljoen mensen een nieuw onderkomen moeten worden gezocht. Dit schrijven onderzoekers deze week in het tijdschrift *Environment and Urbanization*. Tot de potentiële vluchtelingen behoren de inwoners van megasteden als Tokio, New York, Mumbai, Sjanghai, Jakarta

en Dakka. Amsterdam zal ook in de golven verdwijnen. Nederland behoort, samen met de Bahama's, Bangladesh, Frans Polynesië en Gambia tot de top-5 van landen die in dat geval percentageel het grootste deel van hun grondgebied verliezen. De betrokken wetenschappers geven geen suggesties voor mogelijke maatregelen, maar wijzen erop dat preventieve maatregelen ingrijpend en kostbaar zullen zijn.

In de atmosfeer van Saturnus bevindt zich een immense, mysterieuze, zeshoekige structuur. De zeshoek was jaren geleden al gefotografeerd door de Voyager-ruimteschepen en nu weer door Cassini.

Zeshoekig raadsel

Het Fashion Rock Café in Peking bezit een fikse steen waarop haar groeit.

Hairy!

In Engeland is een 'semi-identieke tweeling' geboren. De kinderen hebben dezelfde genen van hun moeder maar verschillende genen van vader, doordat twee zaadjes dezelfde eicel bevruchtten.

Bijna dezelfde

Acteren Vrouwenensembles

'Ik voelde me een voyeur in een hamam'

Dirk Koppes
AMSTERDAM

Zet een stel actrices bij elkaar en je hebt een kakelend kippenhok, zo wil het cliché, maar sommige regisseurs denken daar anders over. De Amerikaan George Cukor deed het in 1939 voor *The Women* met 135 vrouwen, de Fransman François Ozon in 2002 voor *8 Femmes* met acht, terwijl Frans Weisz zich dezez weken bij *Steel Magnolia's* beperkt tot zes dames en Nicole van Kilsdonk het op 15 april voor televisie *Zadelpijn* met een septet aanlegt. François Ozon bekende zich bij de shoot van *8 Femmes* een dompteur te voelen, die diva's als Catherine Deneuve en Isabelle Adjani aan de ketting moest leggen.

Strensemble *Steel Magnolia's*.
ROY BEUSKER

Frans Weisz heeft net de première achter de rug met de volledige vrouwen-cast van *Steel Magnolia's* (o.a.

Nelly Frijda, Renée Soutendijk, Karin Broemen), en herkent zich niet in die uitspraak. 'Tijdens de repetities voelde ik me bevoorrecht, als een voyeur die in een hamam kon gluren. Als de vrouwen bij de dorpspomp de geheimen van hun huwelijk uitwisselen, dan worden de mannen weggestuurd, het blijft iets geheimzinnigs.'

Uiteindelijk voelde hij zich geen dompteur maar meer een 'eunuch in een harem, ik werd getolereerd'. Met zijn 'waanzinnige cast van zes topactrices' probeerde hij een zo grootmogelijke hechtheid te bereiken, zodat ze het publiek in de zaal zouden vergeten. Weisz: 'Ik streef ernaar geen dompteur maar dan dirigent te zijn, een schaker die dan de ene dan de andere

actrice de boventoon laat voeren.'

Vooraf waarschuwde iedereen regisseur Nicole van Kilsdonk toen ze met zeven actrices (o.a. Monique van de Ven, Jacqueline Blom) naar Frankrijk ging voor opnamen van de televisiefilm *Zadelpijn*, ze zouden elkaar 'afslachten'. Overbodige zorgen, want het werd 'superleuk, de dames gunden elkaar allemaal hun cameratijd. Het gaat om ervaren actrices, die hoefde ik niet kort te houden. Ze hielden elkaar wel in de gaten. Bovendien ben ik geen twintig meer, een groep vijftigers kan ik wel bijhouden.'

© Steel Magnolia's, t/m 11 juni
www.starhips.nl
Zadelpijn, 15 april, 20.30, Nederland 2

Faustino Oramas (1911-2007)

Lid Buena Vista Social Club overleden

Kemal Rijken
AMSTERDAM

Faustino Oramas, bandlid van de Buena Vista Social Club, is dinsdag op 95-jarige leeftijd overleden aan de gevolgen van leverkanker. De Buena Vista Social Club bestaat uit oudere Cubaanse muzikanten. De band werd door de Amerikaanse gitarist en producent Ry Cooder in de jaren negentig gevormd.

Oramas werd op 4 juni 1911 in de plaats Holguín op Oost-Cuba geboren. Op 15-jarige leeftijd trad hij toe tot de zeskopppige groep Truadores Holguineros. Hij bespeelde toen diverse instrumenten, waaronder gitaar en trompet.

In 1938 brak hij nationaal door en in de decennia daarna kreeg hij blijvende bekendheid door de pikante teksten van zijn liedjes. Daardoor gaven de Cubanen hem de bijnaam: *El Rey del doble sentido* (De koning van de dubbelzinnigheden).

Eind jaren negentig werd hij gevraagd voor de Buena Vista Social Club. Destijds had de groep groot internationaal succes, onder meer vanwege een documentairefilm over henzelf. Oramas was het oudste lid van de band, maar is niet het eerste bandlid dat overlijdt. Eerder overleden pianist Ruben Gonzalez en zangers Ibrahim Ferrer en Pio Leyva. Zij zijn inmiddels vervangen.

Zijn humor en liedjes maakten Oramas tot op heden populair. In 2002 beloofde het regime van Fidel Castro hem met de Nationale Humorprijs. Raul Castro, waarnemend president van Cuba, heeft Oramas' nabestaanden bloemen gestuurd.

Toneel Prijzen voor dansers en choreografen

Nederlandse successen tijdens internationaal dansconcoers

Fotografie

Leibovitz portretteert Elizabeth

Redactie cultuur / Novum
AMSTERDAM

De Britse koningin Elizabeth wordt binnenkort op de gevoelige plaat vastgelegd door Annie Leibovitz. De Amerikaanse glamourfotografe heeft de eer het officiële portret van het staatshoofd te mogen maken voor haar bezoek aan de Verenigde Staten. Elizabeth gaat begin mei voor de vierde keer op staatsbezoek in Amerika.

Leibovitz is huisfotografe van het Amerikaanse tijdschrift *Vanity Fair*, waarvoor ze menig bekende kiekjes heeft geschoten: vorig jaar maakte ze de exclusieve eerste fotoreportage van Suri Cruise, het dochtertje van het glamourrechtspaar Tom Cruise en Katie Holmes.

Leibovitz volgde haar opleiding aan het San Francisco Art Institute en in 1970 begon ze te werken voor het muziekblad *Rolling Stone*.

Bekende foto's van Leibovitz zijn onder meer die van een naakte Demi Moore met een schildering van een maatpak op haar lichaam en van Whoopi Goldberg in een bad met melk. Ze maakte ook de wereldberoemde foto van een naakte John Lennon die een geklede Yoko Ono omhelst. Deze foto werd gemaakt op 8 december 1980, de dag dat de Beatles-zanger werd vermoord.

Katarzyna Sitarz.

Tijdens de elfde editie van het Internationales Solo-Tanz-Theater Festival in Stuttgart zijn een drietal Nederlandse dansers/choreografen in de prijzen gevallen.

Ilja Galama
AMSTERDAM

Ryan Lawrence, danser en choreograaf bij het Scapino Ballet, won de eerste prijs in de categorie 'choreografie' voor zijn stuk *Emotion Tabled*. De dansvoorstelling, op muziek van Arvo Part, wordt door Lawrence zelf

Ryan Lawrence.

gedanst. Hij beschrijft zijn stuk met de zin: 'Anger manifests itself in many ways, none productive.'

De jonge Nederlandse danser Golan Yosef, die is opgeleid aan de Amsterdamse Balletakademie en onder andere danste bij het Scapino Ballet en Wim Vandekeybus, mocht de eerste prijs voor zijn dansprestatie *Impulses* in ontvangst nemen.

De jonge Katarzyna Sitarz, nu nog student aan de Codarts Rotterdamse Dansacademie, viel dubbel in de prijzen. Zij kreeg twee maal een derde prijs voor *When the last candle is blown out*. Zowel de uitvoering als de chore-

Golan Yosef. JO GRABOWSKI

ografie werden beloofd.

Het Internationales Solo-Tanz-Theater Festival vindt sinds 1996 ieder jaar in maart plaats in Stuttgart. Achttien jonge dansers en choreografen van over de hele wereld dongen dit jaar mee naar de prijzen, toegerekend door een internationale vakjury.

De prijzen bestaan uit een geldbedrag en een internationale tournee. De winnaars doen daarbij onder andere het Holland Dance Festival in Den Haag aan, dat van 30 oktober tot en met 18 november 2007 plaatsvindt.

000

RECENSIE | FILM

'SHUT UP AND SING'

Elaine Brand

In de onderhoudende documentaire *Shut up and Sing* zien we wat de gevolgen kunnen zijn als een artiest politieke uitspraken doet. De dames van countryband The Dixie Chicks zijn de best verkochte vrouwelijke artiesten aller tijden. Maar ze worden genadeloos geboycot door alle radiozenders en fans als leadzange-

res Nathalie Maines tijdens een concert zegt dat ze zich schaamt uit dezelfde staat te komen als president Bush. Democratie is kennelijk geen gebruikelijk recht onder hillbilly's.

De drie dames laten zich echter niet van de kaart drukken en gooien hun carrière over een andere boeg. Terwijl Maines zelfs met de dood bedreigd wordt, blijft de band touren, muziek opnemen en baby's werpen. Het is fascinerend om te zien hoe trouw ze blijven aan elkaar, hun muziek en hun recht op vrijheid van meningsuiting tijdens deze crisistijden. Een aantal turbulente jaren later staan ze weer op hetzelfde podium. Drie keer raden wat

Maines te zeggen heeft...

Oordeel: gaan

The Dixie Chicks

000

RECENSIE | FILM

EEN OOGSTRELENDE ZWART-WITTHRILLER

Eric le Duc

Voorat hij weer een casino kraakt in *Ocean's Thirteen* trakteert regisseur Steven Soderbergh u op *The Good German*. In deze sfeervolle romantische oorlogsthriller reist oorlogsjournalist Jake Geismer (George Clooney) in 1945 naar Berlijn om verslag te doen van de Vredesconferentie van Potsdam. Het loopt allemaal anders als zijn jeugdliefde Lena Brandt (Cate Blan-

chett) hem aldaar meesleurt in een moordmysterie. Bij wijze van experiment nam Soderbergh *The Good German* op met filmtechnieken, camerawerk en belichting uit de jaren veertig. En dat levert een soms trage, maar vooral oogstrelende zwart-witthiller op met een nostalgische *Casablanca-feel*. Het is even wennen, maar Soderbergh's knappe probeersel smaakt naar meer.

Oordeel: gaan

Best bekeken op Youtube

Een grappig promotiefilmpje waarin American Football-speler Peyton Manning laat zien hoe je ook aandacht kunt besteden aan je kinderen.

Ongeloof in Gelredome

De Britse danceband Faithless geeft op 21 september een concert in het Gelredome in Arnhem. De kaartverkoop begint aanstaande zaterdag.

Go Joe

De Britse singer-songwriter Joe Jackson komt voor twee concerten naar Nederland. Op donderdag 17 mei treedt hij op in Vredenburg in Utrecht en op vrijdag 18 mei in de Oosterpoort in Groningen.

'Ik rap niet over ho's, bitches en geld.'

MC Cilvaringz leeft op salades en water. Hij is moe, maar nu zijn debuutalbum uitkomt viert hij alleen in zijn dromen vakantie. 'Ik moet doorgaan, dat is de enige optie.'

Myrthe Hilkens
AMSTERDAM

De dokter waarschuwde de 28-jarige Tarik Azzougarh onlangs in niet mis te verstane taal. Als de rapper, bekend als Cilvaringz, niet heel snel beter voor zichzelf gaat zorgen is een hartinfarct op korte termijn een reële optie. 'Alles gaat momenteel fucking moeizaam. Mijn bloeddruk is te hoog, ik moet afvallen en door tijdgebrek ben ik nog steeds niet aan trouwen toegekomen.'

De Nederlands-Marokkaanse Azzougarh, getogen Brabander, werkte de laatste jaren nonstop. Hij maakte

Hiphop Lang verwacht debuteert Cilvaringz

'Nederland gaat ook nog boeten'

muziek, hield de website van de Wu-Tang Clan draaiende, knutselde aan een eigen cd, tourde de wereld over en studeerde ook nog aan de Tilburgse Rock Academie. 'Ik ben een waanzinnige perfectionist en controlfreak. Soms ging ik 48 uur achter elkaar door. En ik heb mezelf natuurlijk sufgepromoot op de Wu-site.'

Cilvaringz wereldnieuws

Zeven jaar geleden is Cilvaringz plotseling groot nieuws. Als eerste Europeaan krijgt hij een platencontract op het label van de Wu-Tang Clan, een wereldberoemd, Amerikaans hiphopcollectief. De Wu-Tang Clan bestaat uit artiesten als RZA, Method Man en Ghostface en samen zijn de mannen goed voor een omzet van honderden miljoenen. Als jonge puber droomt Cilvaringz van een bestaan als Wu-lied.

Eind jaren negentig reist hij naar New York, thuishaven van zijn helden en spendeert daar een dag in de omgeving van het Wu-Tang-hoofdkantoor. Aan het begin van de avond loopt hij de zus van RZA tegen het lijf. Zij neemt de MC uit Tilburg mee naar binnen en luistert daar naar zijn demotape. Omdat ze onder de indruk is van Azzougarh's raps, belt ze haar broer. Ook RZA reageert enthousiast en enige tijd later tekent Cilvaringz zijn contract. 'Na die ontmoeting was ik heel hype. Het goede nieuws drong pas echt tot me door toen RZA me zijn mobiele nummer gaf.'

Sinds die dag heeft het nieuwsgierige

publiek bijna zeven jaar moeten wachten op een album. Begin april ligt het eindelijk in de Nederlandse winkels. 'Het is al uitgekomen in Japan, na Nederland volgt de rest van Europa en tot slot ook Amerika.' Of de cd, dvd en cd-rom goed gaan vallen in de Verenigde Staten is zeer de vraag. 'Elke song die ik maak gaat ergens over. Ik ben geen rapper die graag praat over ho's, bitches en geld. Mijn tracks zijn politiek, maatschappijkritisch en soms religieus.' En dus haalt de MC fel uit naar de Amerikaanse politiek en verplaatst hij zich in het nummer *Death to America* in een moslimterrorist. 'Ik geef uitleg over de wortel van het terrorisme, over waar het vandaan komt. Ik geloof dat je, wil je ooit een einde maken aan terrorisme, eerst moet begrijpen hoe extremistisch gedachtengoed tot stand komt. Je kunt de bron van dat fenomeen niet kapotbombarderen, maar je zult onder de oppervlakte naar de dieperliggende oorzaken moeten zoeken.'

Tot de aanslagen op onder andere het World Trade Centre in New York, leefde Azzougarh als een luie moslim. 'Ik ben van huis uit met de islam opgegroeid, maar ik praktiseerde mijn geloof niet.' Dat veranderde op 11 september 2001. 'Ik wilde weten wat de daders dreef, dus ben ik de Koran en andere heilige Arabische boeken gaan lezen. De terroristen waren rijke mannen, hoogopgeleid en geen paranoïde randdebielen. Ze wisten heel goed *what the fuck* ze deden. Ze

handelden volgens het principe van wraak. Wij bestrijden jou zoals jij ons bestrijdt. Jij vermoordt onze kinderen, wij vermoorden de jouwe.'

Rechtvaardig vindt hij de aanslagen niet, maar tijdens zijn zoektocht vindt hij wel inzicht en begrip. 'Behalve heilige boeken, begon ik ook veel te lezen over wereldpolitiek. En weet je, *it's all about fucking karma*. Wie wandaden pleegt, krijgt de rekening daarvoor vroeg of laat gepresenteerd. Nederland gaat ook nog boeten, daar ben ik van overtuigd. Boeten voor het feit dat we de oorlog in Irak steunen, boeten voor de wijze waarop we met moslims omgaan. De sfeer hier is grimmig. Waar gaan zo'n beetje alle debatten tegenwoordig over? De islam. Nederland legt de moslim onder de loep.'

Verdieping leverde Cilvaringz nieuw geloof op. Dat er een god bestaat dacht hij altijd al, maar nu volgt hij de strikte regels van de islam. 'Ik bid vijf keer per dag, ik vast, ik ga niet vreemd en ik probeer niet teveel aan materie te hechten. Ik leef in de wetenschap dat mijn aardse bestaan, vergeleken met het leven na de dood, niets dan een zoutkorrel is. Tegelijkertijd ben ik niet dogmatisch. Dit is waar ik voor kies, maar ik vind niet dat alle mensen zo moeten leven.'

Verliefd en verloofd

Er prijkt nog geen trouwring om zijn vinger, maar Cilvaringz praat wel al over zijn echtgenote. 'Ik wil heel graag trouwen met mijn vrouw, maar ik vind er de tijd niet voor. Nu promoot ik mijn cd en daarna ga ik touren.' Dan lachend: 'Een nummer op mijn album gaat over haar. Een ode aan de vrouw. Toen ik haar ontmoette was ze atheïst. Omdat ze met mij wilde discussiëren is ze zich in de islam gaan verdiepen. Nu is ze een betere moslim dan ik. Dat is vaak zo. In Marokko zijn de bekeerde, blanke moslims trouwere moskeebezoekers dan de Marokkanen zelf.' En nee, benadrukt hij dan stellig, voor hem had zijn geliefde geen moslim hoeven worden. 'Mijn vrouw is een feministe, intelligent en mooi. Daarom hou ik van haar. Allah speelt geen rol. Bovendien is zij wel goed voor mijn gezondheid. We eten biologische shit en zo. *I have to stay alive*, weet je.'

Ⓜ T' LIGT VANAF 9 APRIL IN DE WINKEL.

Kunst

Dertig eeuwen Perzië in de Hermitage

Dirk Koppes
AMSTERDAM

Nu Iran tot op het bot beledigd is door de Hollywood-kaskraker *300* en de regering de zoveelste demonstratie aankondigt om de beledigingen te wraken, komt eerherstel uit onverwachte hoek. De Hermitage toont in zijn Amsterdamse filiaal bijna tweehonderd topstukken uit dertig eeuwen Perzische geschiedenis. Wie nog twijfelt over het culturele niveau van de Perzische troepen die de Spartanen van Leonidas bij Thermopylae bevochten, hoeft slechts een kwartier rond te kijken in de Amsterdamse Hermitage om op andere gedachten te komen.

Uit de periode van die beroemde veldslag stamt onder andere een basrelief uit de stad Persepolis. De monumentale architectuur en kunst uit die tijd dienden maar één doel: de verheerlijking van de dynastie der Achaemeniden.

Dat niet alleen de stadsbewoners fraaie kunst bezaten, blijkt uit de gouden griffioen, die de nomadische Scythen in een van hun monumentale grafheuvels achterlieten. De blootlegging van deze grafheuvels vormde aan het begin van de achttiende eeuw de basis voor de eerste archeologische verzameling van Rusland.

De Iraanse regering is trots op de pre-islamitische periode, maar zal ook blij zijn met de bijna veertig miniaturen uit de vijftiende en zestiende eeuw, waar uiteenlopende tafereelen als de sprookjeswereld van Duizenden-één-nacht naast realistische tafereelen uit het dagelijkse leven worden getoond.

Of president Ahmadinejad net zo blij is met het olieverfschilderij waarop twee geliefden in wel zeer intieme pose staan afgebeeld, valt te betwijfelen. De reukflesjes in de vorm van ideologisch correcte zwanen maken meer kans op zijn goedkeuring. ●

Ⓜ Perzië, 31 maart t/m 16 september
www.hermitage.nl

Vaas uit de 16e eeuw.

RECENSIE | DVD

SCHILDER MAAKTE FILM OVER DODE SCHILDER

Dirk Koppes

Meer dan zeven jaar werkte de Britse regisseur en schilder Derek Jarman aan zijn film *Caravaggio*. Het project kende duizend gezichten, voor het de vorm aannam van een gestileerde versie van het leven van de Italiaanse schilder. De *tableaux-vivants* uit 1986 blijven de moeite waard, de driehoeksverhouding tussen de schilder

en zijn twee liefdes geloofwaardig. Caravaggio's criminele en hedonistische inborst komt duidelijk over in het spel van Nigel Terry. Op de dvd de broodnodige extra's met achtergrondinformatie, een interview met de inmiddels overleden Jarman en audiocommentaar van de cameraman die een Londense studio omtoverde in zestiende-eeuwse paleizen. **Oordeel: koppen**

Lowlands online

Vanaf vandaag is de nieuwe website van het Lowlands-festival online. Het thema van 2007 is 'Low not War'. De site bevat naast de algemene info ook een interactief gedeelte: LLowlife.

www.40jaardoors.nl

ZWEEDS RAADSEL

broeiing collec- teren	hoofd- deksel familie- lid	humus	pad tref- woord	vochtig
		2		6
wed- strijd- beker blik		vrouw ellende		
	berg- weide naald- boom		welpen- leidster	getal
geimi- teerd	treur- spel schaam- te		7	
		1		
zang- stem puntig staafje			vogel- product oude maat	
	man van adel			4
roem		geest- drift		

CRYPTOGRAM

1		2		3			
4				5			
					6		7
		8					
9							
				10			
				11			

Horizontaal: 1. Betoverende krachtterm? (8); 4. Vertragsmechanisme van een platenspeler? (8); 6. Geluid van de heilige kardinaal (4); 8. Vruchtklief (7); 9. De inhoud van dit orgaan zit me niet lekker (4); 10. Afdruk van een neergeslagen kereltje (8); 11. Die tweedrank kan hoofdpijn veroorzaken (8).

Verticaal: 1. Bij herhaling niet verstandig van de kerk in dit gebied (6); 2. Deel van de verkeringstijd (6); 3. Kwestie van luisteren (7); 5. Geen klassieke muziek in de etalage (7); 6. Haar in een lange rij (6); 7. Wordt na gebruik heilig en eerbaar (6).

OPLOSSINGEN VAN GISTEREN

Cryptogram

Horizontaal: 1. Luchtgat; 4. stomheid; 6. erbij; 8. uitdijen; 9. nier; 10. nestgeur; 11. geslacht.
Verticaal: 1. Lossen; 2. humeur; 3. gierton; 5. drijsijs; 6. enigma; 7. ijspret.

Zweeds

-l-b-c-l-
uillachtig
-mos-aida
eer-ent-s
-l-angel-
filatelie
-gaper-ar
ohm-reine
-tas-noen
CLIENTE

Brainsnack

Snoepje B. De witte chocolade driehoekjes in het centrum draaien telkens twee stappen tegen de wijzers van de klok in. Die aan de buitenkant draaien telkens 1 stap verder met de wijzers van de klok mee.

8	4	9	6	3	2	1	7	5
1	5	2	9	8	7	4	3	6
6	7	3	1	5	4	8	2	9
3	1	7	5	2	6	9	8	4
2	6	8	4	7	9	5	1	3
5	9	4	8	1	3	7	6	2
7	2	1	3	4	5	6	9	8
9	8	5	2	6	1	3	4	7
4	3	6	7	9	8	2	5	1

7	4	8	5	1	6	9	3	2
5	1	2	9	7	3	6	8	4
9	3	6	2	4	8	5	7	1
3	5	9	1	2	4	7	6	8
8	6	4	3	9	7	1	2	5
2	7	1	6	8	5	4	9	3
6	9	5	8	3	1	2	4	7
4	2	3	7	5	9	8	1	6
1	8	7	4	6	2	3	5	9

1	9	4	2	7	5	8	3	6
2	7	8	6	3	1	4	9	5
6	3	5	4	8	9	1	7	2
5	8	9	3	4	7	6	2	1
7	1	2	9	5	6	3	4	8
4	6	3	8	1	2	9	5	7
8	4	7	5	6	3	2	1	9
9	5	6	1	2	4	7	8	3
3	2	1	7	9	8	5	6	4

BRAINSNACK

BrainSnack © 2001 PuzzFrank. All Rights Reserved. dntc_jfs

Een producent van likeuren brengt vijf verschillende variaties van dezelfde likeur op de markt. Alleen het suikergehalte verschilt per likeur. Hoeveel procent suiker zal hij op de laatste afsluitop vermelden?

SUMBRERO

Kakuro & Sumbbrero

Bij onderstaande kakuro vormen de getallen in de zwarte driehoekjes de som van cijfers van 1 tot en met 9, die horizontaal of verticaal in de aangrenzende vakjes worden ingevuld. De Sumbbrero links is een drieweg-kakuro waarbij de getallen in de driehoekjes de som vormen van cijfers, die verticaal of diagonaal in de aangrenzende witte vakjes moeten worden ingevuld. De 0 doet helemaal niet mee. Per som mag elk cijfer maar één keer voorkomen. Dus bijvoorbeeld: 4=1+3 of 3+1, maar niet 0+4, 4+0 of 2+2.

Kakuro van gisteren

7	9	8	9
9	8	6	5
5	8	9	7
7	9	6	2
6	7	8	9

Sumbbrero van gisteren

SUDOKU ★

PUZZELNR. 248 BELCODE:

3	7		8	5				
	6	3	1			8		
	5		9		A	4	6	
6		2	9		3			
B	7	5		3			2	4
	2	5	4	8				
7	9	6	2					
	6			1				
	8		C	4	7			

SUDOKU ★★

			9	6			1	7
6	4					3		
	9	3		4				
3	2	9		7	5			
	5		3	8			2	1
8			4					
	2		7					8
9	6	2			1			
				5				6

SUDOKU ★★★

					2		7
	5		4			1	
2			1				4
		6	3				
3		8	2	6			
5						9	
	8		2				3
6		9	7				8
				5			

KAKURO ★

	4	16			7	16			
4				3					
3				10					
				6					
	10								6
	9				3				
	4				9				

Dagblad De Pers

SMS, STEUN NATIONAAL FONDS KINDERHULP en win gratis hotelovernachtingen

U kunt prijzen winnen met puzzelen in De Pers door de oplossing (belcode) van de SUDOKU met één ster per SMS te versturen.

U dient uw oplossing als volgt per SMS te versturen naar telefoonnummer 4040:

steun<spatie>kind<spatie>belcode

Een SMS kost 60 cent. De opbrengst gaat na aftrek van directe kosten naar het Nationaal Fonds Kinderhulp.

Onder de goede inzenders worden

dagelijks tien hotelcheques van 25 euro verloot. De hotelcheques zijn beschikbaar gesteld door sponsor World Hotel Cards. Met een cheque kunt u voordelig of gratis overnachten in talloze hotels in binnen- en buitenland.

- www.kinderhulp.nl
- www.worldhotelcard.nl

LEZERS COLUMN

mijncolumn@depers.nl

Welkom in Spangen

Rik van Rijckevorsel

...
Een paar maanden terug kocht ik een huis. Veel mensen stonden ervan te kijken dat ik als Brabantse plattelander in Rotterdam mijn heil ging zoeken, en dan nog uitgerekend in de wijk Spangen, 'met al die buitenlanders'.
Voor mij was het alleen maar logisch. Ik woon al een tijd in Rotterdam vanwege mijn werk, en ik wilde uiteindelijk wel eens weg uit het afbraakpand waar ik de laatste jaren een rommelig appartementje huurde, en waar verslaafde burens en mensen met elektronisch huisarrest eerder regel dan uitzondering waren.
De keus om een huis te kopen in plaats van huren was ook snel ge-

maakt: het is allebei veel te duur, dus als je dan toch geld uitgeeft... En waar vind je in Nederland nou nog een appartement voor nog geen ton, mét een tuin en uitzicht op het water?
Hoewel ik zelf bouwkundige ben liet ik toch een bouwkundige keuring doen voor de definitieve aankoop. Ik had pech. De kerel die mijn stulpje kwam beoordelen voelde zich niet op z'n gemak. Hij stelde zich voor en het eerstvolgende wat hij zei was: 'Wel veel buitenlanders hier. O, en je hebt nog uitzicht op een moskee ook. Maar goed, dat is met een bazooka ook wel op te lossen.'
Als hij die keuring maar serieus neemt, vroeg ik me bezorgd af, en we wachtten op de makelaar die de sleutel zou komen brengen. Even later renden we

in sneltreinvaart door mijn huis. Toen we in de tuin stonden vroeg de eikel aan de makelaar: 'Wat is eigenlijk het percentage buitenlanders hier?' Ik was het beu. 'In Rotterdam ongeveer vijftig procent', antwoordde ik. 'Maar in Kralingen natuurlijk helemaal geen, dus mij niet meegeteld zal het hier rond de honderd procent liggen.'
Het was even stil en de keuring werd afgerond.
Een paar weken later was ik druk aan het verbouwen, toen er op mijn deur werd geklopt. Ik deed open, het was mijn Turkse bovenbuurman. In zijn hand had hij een bord heerlijk geurende rijst met kip.
'Je bent zo hard aan het werk, we hebben een bord eten voor je gemaakt.' ☉

Nederland 1

- 17:00 Sesamstraat
- 17:25 GroenLinks
- 17:50 EénVandaag
- 17:59 NOS-Journaal
- 18:20 EénVandaag
- 18:50 NOS-Sportjournaal
- 19:00 Lingo
- 19:25 AVRO De kinderpoliëkliniek
- 20:00 NOS-Journaal
- 20:30 Schatjes
- 21:10 Ik vertrek
- 22:00 ER
- 22:10 Pauw & Witteman
- 23:00 NOS-Journaal
- 23:55 NOS-Journaal

RTL 7

- 17:00 The A-Team
- 18:00 Law & order
- 18:55 De Pfaff's
- 19:50 De Pfaff's
- 20:00 White men can't jump
- 20:30 White men can't jump
- 22:00 S.A.S.: De Britse elitetroepen
- 22:40 Married with children
- 23:40 Married with children

ÉÉN

- 17:00 Vrolijk Vlaanderen
- 17:30 Buren
- 17:55 Vlaanderen sportland
- 18:00 Het journaal
- 18:10 De rode loper
- 18:30 Blokken
- 19:00 Het journaal
- 19:40 Man bijt hond
- 20:00 Het weer
- 20:05 Thuis
- 20:10 Thuis
- 20:40 Adoptie
- 21:10 Koppen justitie
- 21:45 Emma
- 22:00 De laatste show
- 22:10 Het journaal laat
- 23:00 KENO-uitslagen
- 23:21 Het weer
- 23:22 Are you being served?
- 23:25 De rode loper
- 23:55 De rode loper

ARD

- 17:00 Tagesschau um fünf
- 17:15 Brisant
- 17:47 Tagesschau
- 17:55 ARD vor acht
- 19:50 Das Wetter im Ersten
- 19:55 Börse im Ersten
- 20:00 Tagesschau
- 20:15 Pfarrer Braun: Ein Zeichen Gottes
- 21:45 Kontraste
- 22:00 Tagesthemen
- 22:15 Das Wetter im Ersten
- 22:43 Harald Schmidt
- 22:45 POLYLUX
- 23:15 Das Massaker von No Gun Ri

Nederland 2

- 17:00 NOS-Journaal
- 17:10 Nederland helpt
- 17:35 MAX & Catherine
- 18:25 That's the question
- 18:55 Man bijt hond
- 19:25 Het geheim van de Teletubbies
- 19:55 Wildlife
- 20:00 Netwerk
- 20:25 Twee voor twaalf
- 20:50 Andere tijden
- 21:30 NOS-Journaal
- 22:00 Nova/Den Haag vandaag
- 22:15 Holland Doc: Afrika reeks
- 22:50 Dode Dichters Almanak
- 23:50 Dode Dichters Almanak

SBS 6

- 17:00 The bold and the beautiful
- 17:30 The flying doctors
- 18:25 Medisch centrum
- 19:00 Hart van Nederland - Vroege editie
- 19:25 Shownieuws
- 20:00 The ghost whisperer
- 20:30 House
- 21:30 Hart van Nederland - Late editie
- 22:30 Piets weerbericht
- 22:50 Shownieuws
- 23:25 Trauma Team: E.R. live

CANVAS

- 17:00 Miss BG
- 17:15 Smos
- 17:30 De drie vrienden en Jerry
- 17:45 Go IV
- 17:55 Karrewiet
- 18:05 Spring
- 18:15 En daarmee basta!
- 18:30 6Tien
- 18:45 Degrassi: The next generation
- 19:10 The Sleepover Club
- 19:35 Terzake
- 20:00 CANVAS
- 20:05 Lux
- 20:45 Rare streken
- 21:40 De Gouden Uil
- 21:45 Eleventh hour
- 22:00 Bommen op het Derde Rijk
- 22:55 Morgen beter
- 23:40 Morgen beter

ZDF

- 17:00 heute - Wetter
- 17:00 hallo deutschland
- 17:15 Leute heute
- 17:40 Ein Fall für zwei
- 17:50 heute
- 19:00 Weerbericht
- 19:20 Notruf Hafenkante
- 20:00 Aktenzeichen XY... ungelöst
- 20:15 auslandsjournal
- 21:15 heute-journal
- 22:00 Weerbericht
- 22:12 Maybrit Illner
- 22:15 Wettlauf um die Welt

Nederland 3

- 17:00 NOS-Jeugdjournaal.nl
- 17:05 Dokument Junior
- 17:10 Camp Lazlo
- 17:30 Space Goofs
- 17:58 Willemspark
- 18:25 Het Klokhuis
- 18:45 NOS-Jeugdjournaal
- 19:00 ONM
- 19:25 De wereld draait door
- 20:00 VPRO Thema: Het Dierenduel
- 20:25 Couscous & cola
- 21:55 NOS-Journaal
- 22:30 NOS-Sportjournaal
- 23:39 PvdA

Net 5

- 17:00 Ellen
- 17:40 Judging Amy
- 18:10 Extreme home makeover
- 19:05 Will & Grace
- 20:00 10 Things I hate about you
- 20:30 Harts Tocht
- 22:20 Tyra
- 23:30 Tyra

BBC 1

- 17:00 50/50
- 17:00 The slammer
- 17:30 Blue Peter
- 18:00 Newsround
- 18:25 Neighbours
- 19:00 Nieuws en weerbericht
- 19:30 Regionaal nieuws
- 20:00 Mission Africa
- 20:00 EastEnders
- 20:30 Waterloo Road
- 21:00 Hotel Babylon
- 22:00 Nieuws, regionaal nieuws en weerbericht
- 23:00 Question time
- 23:35 Question time

Discovery Channel

- 17:00 Hooked on fishing: Kayaking the Keys
- 17:00 Rex Hunt fishing adventures: New South Wales - Mulloway
- 17:30 Wheeler dealers: Jeep C7
- 18:00 Wheeler dealers: Jeep C7
- 18:30 How it's made
- 19:00 How it's made
- 19:30 American chopper: I, robot bike
- 20:00 Mythbusters: Painting with explosives
- 21:00 Psychic witness: Killers in their midst
- 22:00 Forensic factor: Fremont bomber

RTL 4

- 17:00 As the world turns
- 17:00 RTL Nieuws
- 18:00 Editie NL
- 18:15 RTL Boulevard
- 18:35 RTL Nieuws
- 19:30 RTL Weer
- 20:00 Goede tijden, slechte tijden
- 20:00 De weg naar Fame
- 20:30 Klasgenoten
- 22:00 4 in het land
- 22:30 Dossier 2300: Wat te doen als je neerstort
- 22:55 RTL Nieuws
- 23:55 RTL Nieuws

Veronica

- 17:00 Lilo & Stitch
- 17:10 Totally Spies
- 17:30 Spin city
- 18:00 The Drew Carey show
- 18:30 Funny videos
- 19:00 AutoRAI Journaal
- 19:25 Enterprise
- 19:30 Temptation Island
- 20:00 Ronin
- 20:30 Ronin
- 21:45 AutoRAI Journaal

BBC 2

- 17:00 Ready steady cook
- 17:30 The weakest link
- 18:15 Eggheads
- 19:00 A taste of my life
- 19:30 My life as a child
- 20:00 Rick Stein's food heroes
- 20:30 The hairy bikers ride again
- 21:00 It's not easy being green
- 22:00 Fear, stress and anger
- 22:30 Dead ringers
- 23:00 The Graham Norton show
- 23:30 Newsnight

National Geographic

- 17:00 I didn't know that
- 17:00 Monkey business
- 17:30 A treasure ship's tragedy
- 18:00 The ant that ate America
- 19:00 Megastructures: Millau Bridge
- 20:00 Most amazing moments
- 21:00 More amazing moments
- 22:00 Lockdown: Predators behind bars
- 22:30 Mad labs
- 23:30 Mad labs

RTL 5

- 17:00 Jensen!
- 17:40 The king of Queens
- 18:25 The nanny
- 18:55 Dharma & Greg
- 19:25 Flodder
- 20:00 CSI: New York
- 20:30 The Unit
- 22:00 Jensen!
- 22:30 RTL Boulevard
- 23:15 RTL Boulevard

Tien

- 17:00 De leukste thuisvideo's
- 17:25 Het weer
- 18:25 Lotte
- 18:30 De bruijloft van Artie & Alex
- 19:00 De Gouden Kooi
- 19:30 Postcode Loterij: Deal or no deal
- 20:00 Van Speijk
- 20:30 Primeval
- 21:30 Koppensnellers
- 22:00 Het weer
- 22:25 Zendtijd voor NOX
- 23:35 Zendtijd voor NOX

BBC World

- 17:00 Talking movies
- 17:30 Asia today
- 18:30 World business report
- 19:30 Sport today
- 19:45 Sport today
- 20:00 HARDtalk
- 20:30 Click
- 21:30 World news today
- 22:00 Sport today
- 23:15 World business report
- 23:30 World business report

Eurosport

- 17:00 Voetbal: EK 2008
- 17:30 Inside Euro 2008
- 17:45 Zwemmen
- 19:00 Tennis
- 20:00 Wielrennen op de baan
- 20:45 Voetbal: EK 2008
- 22:00 Voetbal: EK 2008
- 22:30 Fight Club
- 00:00 Autosport: Rally

Reizen

Malta

Ana
Karadarevic

Vooral geschikt voor totale rust

Het water in de *blue lagoon* is nog mooier dan in de inham waar we nu langs rijden', zegt Thomas met de niet uit te spreken achternaam. Behalve taxichauffeur is hij ook reisgids. Deze kleine ondernemer heeft er alle belang bij dat mijn reisgenoot en ik hem geloven, maar het allermeest vinden wij de azuurblauwe deinende massa op zo'n tweehonderd meter afstand van ons hotel. Op dit zandstrand, een van de weinige op het eiland, is de zee zo helder dat je de zandkorrels op de bodem kunt tellen.

Insiders bevestigen dat het helderste zeewater van heel Europa het eiland omgeeft. Naar Malta ga je om te duiken, of op zijn minst te snorkelen. Wij hebben dat niet gedaan. De visjes waren ook vanuit de branding goed te zien.

Op het strand liggen is niet het enige dat je op Malta kunt doen. In de ochtend, voordat het warm genoeg is om in badkleding rond te banjeren, is er net genoeg tijd om eeuwenoude kerken en andere oude gebouwen te bezoeken. Het eiland telt enkele prehistorische tempels, die volgens de Maltezen ouder zijn dan de piramides in Egypte en Stonehenge in Engeland.

Hoofdstad Valletta is een aanrader vanwege de laatmiddeleeuwse gebouwen in de steil naar zee aflopende straten. Vooral de stadsmuren zien er indrukwekkend uit, het best te bekijken vanuit een taxi bij het verlaten van de stad. Een bezoekje waard is de met bloemenperkjes versierde kleine stadstuin aan het begin van het centrum, vooral omdat het een goede fotolocatie is.

En dan resteren de laatste negen dagen van de tiendaagse vakantie nog. Verder is er niet veel te doen op het eiland. Het geheim van Malta is dat het vooral geschikt is voor mensen die tot rust willen komen. Vertel dit niet verder, want het is bekend anders slechts een handjevol van de miljoenen -vooral Britse- toeristen die het 10 bij 24 kilometer kleine eiland overspoelen voor een actieve vakantie.

Maltezen die geëmigreerd zijn naar het buitenland (inmiddels wonen er meer Maltezen in de VS en Groot-Brittannië dan in Malta) kennen het geheim. Zij bevolken in grote aantallen de betere hotels op het hoofdeiland. Volg hun voorbeeld en ga naar een drie of meer-sterrenhotels. Duurder dan een

hostel, maar in het laagseizoen betaalbaar vergeleken met gelijkwaardige hotels in andere vakantie landen.

De bewoners zijn de grootste oorzaak van de ontspannen sfeer op het eiland. Knappe kop die een overspannen of zelfs maar gehaaste autochtone Maltees tegenkomt. Hooguit verlaat een bezorgde kok gehaast zijn keuken om te vragen of het eten wel lekker was wanneer je je bord in het restaurant niet leeg eet.

Voor echte stress zijn de Maltezen te ontspannen. Onderhandelen over prijzen voor bijvoorbeeld taxiritjes duurt doorgaans maar kort. Blijf de prijs die u vooraf bedenkt herhalen, want de andere partij zal gegarandeerd veel eerder toegeven.

Van het geld dat je hiermee uitspaart, koop je lekker Italiaans eten,

Italiaanse rode wijn en mooie uitgaven van Engelstalige Britse en Amerikaanse literatuur. En dat allemaal in het Engels, een taal die iedere Maltees vloeiend spreekt. Malta was namelijk tot 1964 een Britse kolonie.

Steeds meer mensen gaan er naartoe voor Engelse taalcursussen. Zeggen ze. Taalcursussen zijn een dekmantel voor vakantie. Hoeveel discipline kan een mens opbrengen in een land waar het van april tot en met oktober zomer is? Het is gênant om te zeggen dat je niets nuttigs hebt gedaan op Malta, maar dat is nu juist soms het nut van vakantie. Nuttelos ontspannen kan daar goed. ♦

http://www.25xeurope.com/reiziger.php?weblog=671
http://www.maltabook.com/
http://nl.wikipedia.org/wiki/Malta_%28land%29

ARGUS Kamer wil verbod op handel in paddo's

© 2007 - René Leisink

Pokerspel Rolf 'Ace' Slotboom www.rolfslotboom.com

Live of online?

Voor veel mensen is online poker niet 'echt' poker. Het samen zitten aan tafel, de gezelligheid, het kunnen zien van je tegenstander bij het maken van beslissingen - al deze dingen heb je niet online, waar je slechts tegen een 'poppetje' zit te spelen.

Dat gezegd hebbende, online poker is wel degelijk booming. Wereldwijd spelen dagelijks veel meer mensen poker op internet dan in de echte casino's of in de homegames. Vooral dat je niet je huis uit hoeft om te spelen, dat je op elk uur van de dag wel een partij kunt vinden op jouw niveau en dat poker op internet simpelweg veel sneller is, zijn allemaal aanwijsbare redenen waarom online poker steeds meer de standaard is geworden.

Ook vanuit strategisch oogpunt zijn er verschillen tussen online (het poken op internet) en live (het poken in een 'gewoon' casino of in een homegame). Als je iemand bent die snel van geest is en in staat is veel handjes te spelen in korte tijd, of misschien zelfs iemand die wil poken aan meerdere tafels tegelijk, dan is internet de plaats voor jou. Ben je echter iemand die zijn kracht haalt uit het 'lezen' van de tegenstander en het 'aanvoelen' van situaties, dan is het vrij duidelijk: dan moet je live poker spelen, dan is het echte casino voor jou de *place to be*.

Het vreemde is dat toen online poken begon, er alleen om relatief lage inzetten werd gespeeld. Men zei: 'Mensen zijn echt niet zo

gek om heel veel geld te riskeren op zo iets ongrijpbaars als *cyberspace*, waar je niet eens weet tegen wie je nu eigenlijk zit te kaarten'. Nu, slechts enkele jaren later, is datzelfde *cyberspace* juist de plaats waar de duurste partijen plaatsvinden, of de grootste toernooien.

Het is ook hier zoals Bredero al zei: 'Het kan verkeren.' En ja: hij zei dat reeds lang voor de uitvinding van internet. ♦

COLOFON

Dagblad De Pers is een uitgave van Mountain Media BV
Uitgever Cornelis van den Berg
Hoofdredacteur Ben Rogmans (per 1 oktober 2007)
Hoofdredactie a.i. Jan-Jaap Heij, Frank Poorthuis
Artdirector Dorien Franken
Marketing Gert-Jan Laurman
Distributie Dick van Geemen
Finance Ruud Swart
Office Sandra Klein
Internet Anton van Elburg
Druk Dijkman Offset Diemen, MGL Heerlen en NDC Leeuwarden

Dagblad De Pers is een onafhankelijke, gratis kwaliteitskrant die ca 240 keer per jaar verschijnt en verkrijgbaar is op NS-stations, in winkels, kantoren, in de horeca en op vele andere locaties.

HET WEER

Vandaag
Vanuit België trekken enkele wolkenvelden het land binnen, met daaruit een paar buien. Deze buien kunnen plaatselijk stevig uitpakken, met onweer. In de binnenstromende vochtige lucht wordt het enigszins nevelig en vooral vanavond en vannacht wordt her en der mist gevormd.

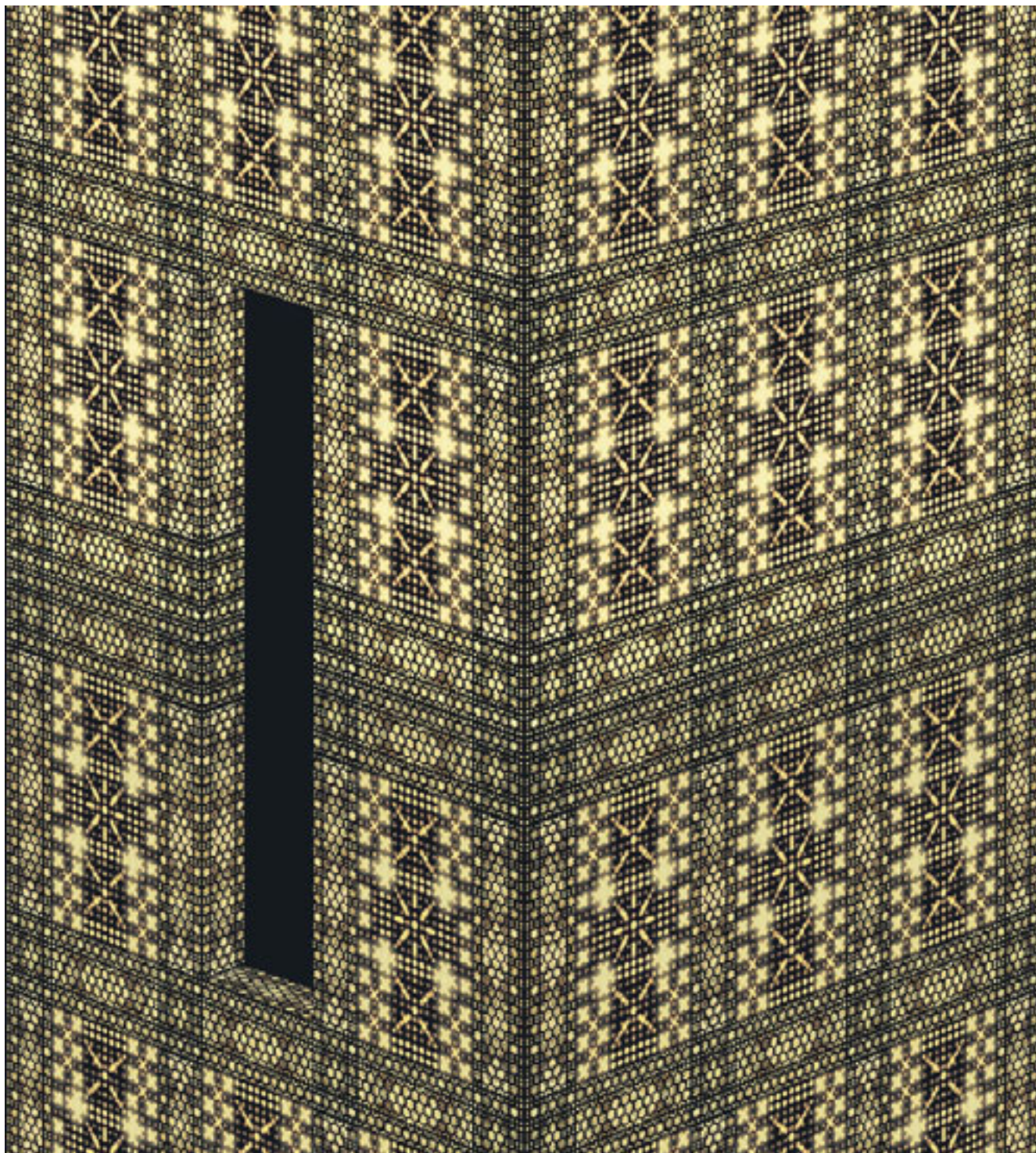
Morgen
In de nevelige atmosfeer zijn de zichten matig. Er is weinig wind en voornamelijk in de zuidelijke helft valen enkele buien. In het noorden schijnt geregeld de zon, elders is het overwegend bewolkt. In België regent het, en delen van Zeeland, Brabant en Limburg lopen risico op een verregende vrijdag.

WEERBERICHT NEDERLAND

bron: Meteo Consult / www.weer.nl

KANS OP KUNST

WINDOWS OF HOPE

...
Sproeidruk op fluweel
Bert Vredegoor (1956)

SMS 'STEUN KUNST' NAAR 4040

Licht scheppen in de duisternis is sinds enige jaren het centrale thema in de werken op fluweel van Bert Vredegoor. Dat licht wordt letterlijk geschapen door zwart fluweel te bewerken met chlooroplossingen. De goudgele tinten die uit het lichtloze zwart tevoorschijn komen herinneren zowel aan het klassieke claire obscure als aan de experimenten van de alchemist. Omdat het resultaat daarvan niet houdbaar bleek worden de originelen nu gedigitaliseerd en vervolgens op fluweel geprint d.m.v. de sproeidruktechniek.

In een van zijn laatste werken 'Windows of hope' vraagt niet zozeer het licht de aandacht, maar juist de duisternis. Dat duister wordt hier geheel en al omgeven door duizenden lichtjes die daarmee het donker definiëren als een mogelijke toegang tot een geheimzinnige wereld achter het licht.

Jaar van uitgave: 2006
Oplage: 10
Afmetingen blad: 100 x 90 cm
Afmetingen afbeelding: 100 x 90 cm
Prijs: € 1100,-

📄 Wilt u deze sproeidruk op fluweel winnen? Sms dan 'steun kunst' (steun-spatie-kunst) naar 4040 (55cent per sms). U krijgt één sms'je terug. De winnaar wordt binnen een week teruggebeld voor naam en adres en krijgt de print thuisbezorgd.

📄 Deze print is tot 30 maart met 20 procent korting te koop via de site www.kunstkijkenkunstkopen.nl, evenals de andere prenten van Bert Vredegoor.

Baanwielrennen

'Waarom zouden wij minder waardering verdienen dan mannelijke renners?'

Geert Jan Hahn

In de mannenwereld van het baanwielrennen willen twee stoere vrouwen vanavond op het WK in Palma de Mallorca aantonen dat ook zij hard kunnen fietsen. Acht stellingen voor het gouden teamsprintduo in wording: Yvonne Hijgenaar (26) en Willy Kanis (22).

ALKMAAR

...
Een goede baanwielrenner begint niet op de baan

Yvonne: 'Klopt. Ik heb altijd geschaats en daarbij fiets je veel. Daaruit blijkt dat ik beter kan fietsen dan schaatsen. En om in het schaatsen door te breken moet je echt heel goed zijn en keihard. Als je zoals ik uit een gesponsord team wordt gezet, dan moet je echt goed doorknoken om weer ergens tussen te komen. Ik was minder goed geweest in baanwielrennen zonder het schaatsen. Daar heb ik echt mijn basis opgedaan.'

Willy: 'Fietscross is een basis voor alle fietsdisciplines. Ook voor veldrijden en mountainbiken. Ik weet niet of het zo is dat je op de baan goed wordt als je eerst een andere sport hebt gedaan. Er zullen genoeg renners zijn die op de baan begonnen en het daar ook op gereed hebben.'

Wij vertrouwen alleen elkaar.

Y.: 'Ik vertrouw niet heel veel mensen. Willy is de enige binnen het baanwielrennen die ik echt vertrouw, honderd procent. Ik vertrouw bijvoorbeeld de bondscoach ook wel, maar de Nederlandse baanploeg is groot. Hij moet zich dan verspreiden, kan zich niet op één persoon richten. Wij moeten het met z'n tweeën doen.'

W.: 'Ook ik vertrouw Yvonne voor honderd procent. Het klikt met alles tussen ons. We hebben geen geheimen voor elkaar. En zit één van ons ergens mee, dan moeten we er toch samen uitkomen. Want je moet samen naar het goud fietsen.'

Y.: 'Wij zijn ook heel verschillend. Willy is heel rustig, heel nuchter. Ik kan wat zenuwachtiger zijn en heel onzeker. Dat is een heel goede combinatie.'

De afmaker krijgt alle eer.

Y.: 'Nee. De camera's staan juist het langst op de start gericht. Dat is het belangrijkste deel van de teamsprint. De Australiërs hebben bijvoorbeeld een mindere start en een heel goede afmaker. Maar die verliezen het toch niet daarmee.'

W.: 'Ik zit ook nog in de baan als zij finisht. Mensen zien echt wel dat ik gereden heb.'

Samen voor goud in Palma

Yvonne Hijgenaar (links) en Willy Kanis in de catacomben van het wielstadion in Alkmaar. BAS BEENTJES/HH

Y.: 'Willy is gewoon een wereldstarter, de snelste ter wereld. Ik zie af als zij aan mij moet overgeven.'

Topspporter zijn is altijd leuk.

Y.: 'Nee.'

W.: 'Het is eenzaam. En interviews zijn niet leuk.'

Y.: 'Je hebt flinke dipjes. Die krijg je als het slecht gaat. Dan komt er sleur in, ga je een beetje twijfelen aan jezelf of je met topsport wel de goede keuze hebt gemaakt.'

W.: 'Net als iedereen. Alleen houd ik het bijvoorbeeld heel erg voor me. Op een gegeven moment komt dan alles eruit. Dan wil niks meer. Je bent boos en trekt je terug. Bij mensen die

je echt vertrouwt.
Wij winnen alleen met hulp van hogere hand.

W.: 'Ik kom dan wel uit Kampen, maar ik heb niets met geloof. Christelijk ben ik niet meer. Mijn ouders zijn dat wel en ik ben tot mijn achttiende zo opgevoed. Maar het is niet zo dat ze een kaarsje voor mij opsteken voordat ik moet rijden.'

Y.: 'Ik ook niet. Ik ben heel open opgevoed. Je doet het zelf op de baan. Ik heb niet het gevoel dat Hij mij helpt ofzo.'

W.: 'Na een overwinning bedank ik mijzelf.'

Y.: 'En elkaar.'

W.: 'Voor het harde werken dat we zelf

doen.'

Wij zouden een goed marketingproduct zijn.

W.: 'Ik weet niet of ik dat wil. Het liefst loop ik gewoon rustig over straat.'

Y.: 'Als je bekend kunt worden door je eigen sport, dan zou ik dat niet afslaan.'

W.: 'Het lijkt mij wel gaaf om geld te verdienen en anoniem te blijven.'

Y.: 'Jammer genoeg zijn we nog niet benaderd. Maar ik geloof niet dat we opeens een uithangbord van het baanwielrennen worden als we WK-goud winnen. Theo Bos heeft nog altijd veel meer behaald.'

Willy: 'En we blijven vrouwen. Dat is

nu eenmaal zo. Wij zullen nooit de sponsors krijgen die Theo krijgt. Hij is een man. Natuurlijk rijdt hij harder dan wij, maar dat mag ook wel. Het zou gek zijn als wij harder reden.'

Vrouwen verdienen net zo veel waardering als mannen

W.: 'Mee eens. Wij doen er net zo veel voor als de mannen. Waarom zouden wij er minder waardering voor krijgen?'

Y.: 'Bij de mannen heb je ook heel veel onderdelen en een heel groot team. Dan spring je er eerder bovenuit. Wij vallen minder op.'

W.: 'Ik vind het een blijk van onderwaardering dat de teamsprint van de vrouwen op de Spelen van 2008 geen onderdeel is.'

Y.: 'Het is natuurlijk een nieuw onderdeel binnen het baanwielrennen. Toen het schema zonder teamsprint bekend werd, was er heel veel commentaar op, vooral uit het vrouwenwielrennen. Maar het besluit was al genomen, kon niet worden teruggedraaid. Er was anders te veel wielrennen op de Spelen.'

W.: 'De 500 meter is er ook af, omdat fietscross erbij is gekomen. We hebben alleen de sprint nog.'

Y.: 'Het is keihard dat je daar weer vier jaar voor moet doorwerken. We moeten het accepteren en hopen dat het dan weergoed gaat met ons. Maar we hebben elk jaar het wereldkampioenschap met deze onderdelen. En daar mogen meer mensen per land aan deelnemen, dus op het WK is het misschien nog wel moeilijker om te winnen dan op de Spelen.'

Wij worden wereldkampioen teamsprint.

Y.: 'We gaan voor het podium, het liefst het hoogste. Wereldkampioen worden, in een wit kampioensshirtje starten, dat is heel mooi. Maar het zit dicht bij elkaar en gaat om duizenden. Dan moet het perfect lopen.'

W.: 'Je wilt met alles eerste worden, daar ga je voor. Maar ik ben nu even realistisch. Wereldkampioen teamsprint: het zou kunnen.' ●

Prestaties

... Yvonne Hijgenaar stond al twee keer op het podium bij een WK. In 2005 won zij brons op zowel de keirin als de 500 meter. Haar teamsprintpartner Willy Kanis kent het hoogste treedje al vanuit de fietscross. Afgelopen zomer werd ze op de BMX in Brazilië wereldkampioen. ●

DE BEWEGING

EEN 'DYNO' OP DE KLIMWAND

Alex van Vogelpoel

Het wereldrecord hoogspringen staat in de atletiek op 2,45 meter. De gemiddelde klimmer lacht hier om. De achttienjarige Oekraïner Sergiy Topishko maakte afgelopen week tijdens een *side event* van het Europees kampioenschap boulderen een 'dyno' van 2,70 meter. Een evenaring van het wereldrecord. Hij hing aan de klimwand met zijn voeten op twee kleine voettredjes en met zijn handen op een handgreep. Met zijn benen zwaaid hij heen en weer om snelheid te krijgen en katapulteerde zichzelf. Als een kat sprong hij omhoog en greep de volgende handgreep.

De dyno is een techniek waarbij armen en benen gebruikt worden om naar

een volgende greep te springen. Deze beweging wordt soms gebruikt bij het sportklimmen, maar is ook vaak terug te vinden bij het boulderen.

Boulderen is een snelgroeiende vorm van de klimsport. Het is kort, krachtig, atletisch en zonder touwen. Joost Hofman van de Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging (NKBV) vergelijkt het dan ook met een sprint. 'De klim is nooit hoger dan vijf meter, want je zit niet gezekeerd. Bij sportklimmen is uithoudingsvermogen belangrijk, want op de route moet je soms wel veertig bewegingen maken. Bij boulderen kun je soms na twee of drie bewegingen al boven op het blok aankomen. Soms moet hierbij een ex-

treem moeilijke sprong gemaakt worden. Dit heet een dyno.

Bij het maken van een dyno spring je in de lucht van het ene punt naar het andere. Hofman: 'De moeilijkheid van de dyno wordt ook gemaakt door de handgrepen. Het randje waar je je aan kunt vasthouden is soms kleiner dan een vingerkootje. Je moet al veel kracht hebben om eraan te kunnen hangen, laat staan om er überhaupt een sprong vanaf te maken.'

Als een kat beweegt van het ene naar het andere punt. 'Je hebt twee handgrepen vast en je staat met je voeten op twee voettredjes. Die staan vaak vrij dicht bij je handen, waardoor je een sprong omhoog maakt. Je maakt

je van klein naar groot.' Het mekka van het boulderen is in Frankrijk te vinden. 'Vijftig kilometer onder Parijs is het bos van Fontainebleau. Klimmers uit de hele wereld komen hier heen om te boulderen.' In Nederland is het enkel mogelijk om de sport binnen of op kunstmatige rotsblokken te beoefenen. 'Iedere grote stad in Nederland heeft tegenwoordig een klimhal.' De interesse groeit dan ook met het jaar. 'De *extreme sports* zijn populair en daar heeft het boulderen ook profijt van. Het laatste NK in 'de Effenaar' in Eindhoven werd zeer druk bezocht.' ●

● BEKIJK DE SPRONG VAN TOPISHKO OP WWW.DEPERS.NL

AZ-keeper nummer zoveel

AZ heeft de Argentijnse doelman Sergio Romero op de korrel. De keeper speelde pas één duel op het hoogste niveau voor Racing Club.

Koopje of gerucht?

De 'arquero' verruult Racing voor 1,45 miljoen euro voor AZ, verklaarde bestuurslid Fernando De Tomaso. AZ gaat niet in op 'geruchten'.

'De komende uren ondergaat hij een medische keuring en tekent hij zijn contract', aldus De Tomaso bij het Argentijnse *Studio Voetbal*. Ook zo benieuwd hoe de 'Latin' Jack van Gelder eruit ziet?

Latin Jack van Gelder

Wielrennen Vlaanderen

Op zoek naar het ultieme wielergevoel

Iwan Tol
WAREGEM

Tussen de finish van Dwars door Vlaanderen en de perszaal in het stadion van Zulte Waregem staat, naar goed Vlaams gebruik, één van de vele 'gokkraampjes'. Achter een houten tafeltje schrijft een omvangrijke man met een krijtje de namen van de renners op het bord. Achter elke coureur zet hij een getal dat aangeeft hoeveel keer je de inzet terugkrijgt als die renner wint. Eromheen staat een groepje ouwe mannetjes in onverstaanbaar Vlaams dialect te discussiëren over de mogelijke winnaar; dit alles uiteraard met een groot glas Jupiler binnen handbereik.

Tom Boonen, Steven de Jongh en Gert Steegmans zijn de grote favorieten, want voor elk euro die je op hen inlegt krijg je er 'slechts' drie terug. Ik twijfel of wie ik ga gokken. De Jongh? Rijdt met dertien en deed niet voor niets bij de start zijn rugnummer al bewust ondersteboven om op die manier het ongeluk te vermijden. Niet doen dus. Steegmans? Goeie renner, maar zijn ploegmaat Boonen is veiliger. De voormalig wereldkampioen rijdt vandaag voor het eerst op

'Tornado Tom' bij de finish van Dwars door Vlaanderen. TIM DE WAELE

zijn nieuwe fiets. Boonen heeft last van zijn rug, omdat zijn bovenlichaam te groot is voor een 'largefiets', maar te klein is voor een 'extra

large'. Zijn nieuwe exemplaar moet aan die fysieke ongemakken een definitief einde maken. Ik leg vijf euro in. Een rood bonnetje met 'Boonen,

vijf euro', verdwijnt in mijn zak. De mannen rondom het bord zijn het met elkaar eens: de kans dat het vandaag een massasprint wordt, is

bijzonder groot. Voor een 'harde wedstrijd' is het helaas te mooi weer. Geen heroïsche daden dus van *Flandriens* of de kassenstroken of op de 'kwaaië' Vlaamse hellingen. Bovendien: de echte *Flandriens* bestaan niet meer, zeggen ze. 'Die tijd is voorbij, meneer. Het zijn nu allemaal lawaaimakers'.

Het gaat niet goed met mijn favoriet. Als de kopgroep op 37 kilometer van de meet de Nokereberg opstoot, volgt Boonen pas op 37 seconden. Gelukkig loopt even later toch nog alles via plan. Het peloton komt bijeen en in de straten van Waregem kan *Tornado Tom* in stelling worden gebracht. De sprinter van Quick Step wint met overmacht. Hij heeft zelfs de tijd om nog voor het passeren van de finishlijn op zijn nieuwe fiets te wijzen.

Terwijl Boonen in sappig Vlaams uitlegt dat hij in vorm begint te komen ('mijn fans hoeven komende week niet te wanhopen') loop ik tussen de toeschouwers naar het 'gokkraampje' om mijn geld op te halen. Met een chagrijnig gezicht legt de man twintig euro voor me neer. Het is tijd voor een grote zak Vlaamse friet. Lang leve Tom Boonen! ●

WK-Zwemmen

VdH en Magnini in finale 100m vrij

Redactie sport
AMSTERDAM/MELBOURNE

Een zilveren medaille heeft Pieter van den Hoogenband al op zak, vandaag gaat de Brabantse zwemmer voor goud op de 100 meter vrije slag op het WK Langebaan in Melbourne.

Gisteren plaatste hij zich voor de finale in de derde tijd: 48.72. De Amerikaan Jason Lezak zwom in de serie de snelste tijd: 48.51. De Italiaanse titelverdediger Filippo Magnini liet de tweede tijd noteren: 48.60. De andere Nederlandse zwemmer, Mitja Zastrow, kwam de series in de halve finale niet door. De geboren Duitser zwom een persoonlijk record van 49.41, maar dat was niet genoeg voor een plaats in de finale.

Michael Phelps schreef de 200 meter vlinderslag op zijn naam. De 21-jarige Amerikaan was oppermachtig met een nieuw wereldrecord: 1:52.09. De Chinees Peng Wu (1:55.13) en de Rus Nikolay Skvortsov (1:55.22) lagen ruim achter Phelps. ●

EK-kwalificatie

Oranje zwoegt ook tegen Slovenië

Het was vier jaar geleden dat Giovanni van Bronckhorst scoorde voor Oranje, toen in een oefenduel tegen Argentinië. Op haast identieke manier behoeft hij Nederland gisteren voor een blamage tegen Slovenië: 1-0.

Redactie sport
AMSTERDAM

Was de treffer in de Arena tegen Argentinië in het oefenduel vooral een prestigegoal, Gio's doelpunt tegen de Slovenen zorgde voor lucht bij het zo geplaagde Oranje van Marco van Basten. Gio kreeg de schietkans vijf minuten voor tijd buiten de zestien van invaller Clarence Seedorf. Via twee ruggen belandde de bal met geluk achter de Sloveense doelman Samir Handanovic: 1-0.

De bondscoach koos tegen het netige Slovenië voor slechts vijf spelers die ook tegen Roemenië op het gras stonden, afgelopen zaterdag.

Klemen Lavric in duel met Wilfred Bouma. AP

Maar nog meer in het oog sprong de zoveelste fantasieopstelling die hij uit zijn hoed toverde in Celje. Zo speelde matchwinnaar Van Bronckhorst als middenvelder, terwijl de Barcelonaspeeler al jaren als links-

back fungeert. Ook mocht Dirk Kuyt, die zaterdag alleen mocht warmlopen, plots wel in de spits beginnen. Klaas-Jan Huntelaar werd naar de bank verwezen. Clarence Seedorf mocht als bankwarmer net een mi-

nuut eerder invallen dan tegen Roemenië. Sneijder mocht na 22 minuten aanleggen nadat Kuyt hem met een listig tikje vrijzette. De getalenteerde Slovenië-doelman Handanovic, in dienst van Rimini, redde knap.

Oranje speelde met veel meer passie en beleving dan tegen de Roemenen. Dat leverde ook meer kansen en in de tweede helft zelfs zeer aantrekkelijk voetbal op. Vlak voor rust omzeilde Kuyt de buitenspelval, maar Joris Mathijsen kwam net te laat bij de bal. Voor de sportstatistici is het huidige Oranje van Van Basten smullen geblazen. Met Afellay van PSV kende het Nederlands elftal alweer de 28e debutant en de 50e speler die Van Basten gebruikte. Ook de twee andere mogelijk debutanten, Danny Koevermans en Demy de Zeeuw van AZ kwamen na rust ook nog als debutant op het veld, voor rechtsbuiten Ryan Babel en rechtsback Johnny Heitinga. ●

KORT

... Mellouli heeft langste adem op WK-Zwemmen
Oussama Mellouli heeft op het WK Langebaan in Melbourne de wereldtitel veroverd op de 800 meter vrije slag. De Tunesiër bleef gisteren met een tijd van 7:46.95 de Pool Przemyslaw Stanczyk (7:47.91) voor. De Australiër Craig Stevens zwom de derde tijd. Zijn illustere landgenoot Grant Hackett werd zevende en raakte zijn titel kwijt. Eerder die dag greep Oleg Lisogor een gouden plak op de 50 meter schoolslag. De Oekraïner zwom in het Australische water naar een tijd van 27.66. De Amerikaan

Brendan Hansen kwam een teenlengte te kort. Het podium werd compleet door de Zuid-Afrikaan Cameron Van Der Burgh.
... Schorsing David Navarro met maand teruggebracht
David Navarro kan een maand eerder dan aanvankelijk was besloten zijn rentree maken op de internationale voetbalvelden. De verdediger van Valencia, die vorige maand een hoofdrol speelde in de vechtpartij na het Champions League-duel met Internazionale, zag zijn schorsing door de UEFA in hoger beroep worden teruggebracht van zeven naar zes maanden. Daarnaast kreeg hij nog wel een voorwaar-

delijke schorsing van twee maanden aan zijn broek.
... Braamhaar leidt zaterdag Russische stadsderby
Eric Braamhaar fluit zaterdag de stadsderby in de Russische competitie tussen CSKA Moskou en Lokomotiv Moskou. De 40-jarige Twent gaat in op het verzoek van de Russische voetbalbond om de topper in goede banen te leiden. Braamhaar wordt geassisteerd door Adriaan Inia en Arie Brink. Het Nederlandse arbitrale trio floot gisteravond eerst de EK-kwalificatiewedstrijd tussen Noord-Ierland en Zweden, die in Belfast werd gespeeld. Braamhaar debuteerde vorig seizoen in het hoofd-

toernooi van de Champions League.
... Gladbach gaat verder met Jos Luhukay
Jos Luhukay blijft ook na dit seizoen in dienst als trainer van Borussia Mönchengladbach. De hekkensluiter in de Bundesliga heeft het aflopende contract met de Nederlander met twee jaar verlengd. Luhukay nam in januari het roer over van de opgestapte Jupp Heynckes. Luhukay heeft nog niet voor een ommekeer kunnen zorgen, maar blijft ook bij degradatie naar de Tweede Bundesliga hoofdtrainer, meldt de club. 'Hij levert heel goed werk en geniet ons volste vertrouwen', aldus technisch directeur Christian Ziege.

UITSLAGEN

Slovenië – Nederland	0-1
Bulgarije – Albanië	0-0
Roemenië – Luxemburg	3-0
Wit-Rusland vrij	

STAND

1. Nederland	6-14 (8-2)
2. Roemenië	5-11 (10-3)
3. Bulgarije	5-9 (7-3)
4. Wit-Rusland	5-7 (9-11)
5. Slovenië	5-4 (4-8)
6. Albanië	5-3 (3-6)
7. Luxemburg	5-0 (1-9)

Funklappende Tilbo's

Willem II roept zijn fans op om bij de laatste wedstrijd van het seizoen tegen Ajax mee te doen aan 'Willem II zingt'. De club deelt speciale funkclappers met de liedteksten erop uit.

Braamjuich

Durft Braamhaar te juichen bij een goal in het corrupte Russische voetbal?

Voetbal met bobo's en psycho's

Morgen voetbalt de Amsterdamse wethouder Marijke Vos (Groen-Links) tegen GGZ/Zorgbrouwerij de Prael - reïntegratieproject voor ex-psychoïatrische patiënten - tijdens de Week van de Psychiatrie.